

Dr. Marczell Mihály:

ÁLDOZÓCSÜTÖRTÖK

I. sorozat: vasárnapok, ünnepnapok

(Általános bevezetés eléje olvasása szükséges: 1. kötet!)

48. kötet

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
Előszó.....	5
A/ rész: az ünnep jellegét érintő beszédek	5
Különálló beszédek	5
a) alcsoport: A Mester utolsó szeretet-rendelkezései, égbeszállása, az ember Istenhez igényeskedése	5
1. beszéd: Az élet legnagyobb perének végítélete	5
2. beszéd: A távozó Mester utolsó szeretetintézkedése.....	6
3. beszéd: Az apostolok bírói tisztje	7
4. beszéd: Az utolsó parancs	8
5. beszéd: A hangoskodó hangszóró	8
6. beszéd: Az ítélkező apostol	9
7. beszéd: A sudárrá egyenesedő ember.....	9
8. beszéd: Természetfeletti kegyelem forrásai.....	10
9. beszéd: Kicsoda az erős?.....	10
10. beszéd: Sicut leones	11
11. beszéd: A keresztség csodája.....	12
b) alcsoport: Az emberi élet legősibb vágyáról, az élet igenléséről szóló beszédek	12
1. beszéd: Istenatyánk után vágyódunk.....	12
2. beszéd: Az ég igenlése	14
3. beszéd: „Szomorúságtok örömmre fordul”.....	15
4. beszéd: Földreszállás – égbetérés.....	16
Beszédláncok	16
I. beszédlánc címe: A mennybetörő ember előkészülete	16
1. beszéd: „Carissime victor mundi est Christus!”	16
2. beszéd: „Carissimus passus est pro nobis”	17
3. beszéd: „Carissimi abstinere nos a carnalibus desideris”	17
4. beszéd: „Carissime omne datum per factum Dei summa est”	17
5. beszéd: „Carissimi: estote factores verbi”	18
II. beszédlánc címe: A „hazatért ember” élete.....	18
1. beszéd: Ad Deum!.....	18
2. beszéd: Cum Deo	18
3. beszéd: Beatitudinem sentiens	19
4. beszéd: Deum „videns”	19
5. beszéd: Aeternitati particeps.....	19
B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeihez írt beszédek	20
1. (Introitus) beszéd: Ahogy ment – úgy jön	20
2. (Introitus) beszéd: Örvendjetez népek	20
1. (Oratio) beszéd: Mindig a Mesterrel	21
1. (Graduale helyett) beszéd: Az Úr égbeszállásának öröme	22
2. (Graduale helyett) beszéd: A fogság „foglyul” ejtése	22
1. (Offertorium) beszéd: Az Úr útjának kísérete	22
1. (Secreta) beszéd: Nyomodon járjunk	23
1. (Communio) beszéd: Az élet „Keletje”	23
2. (Communio) beszéd: Emberéletnek nincs „Nyugat”-ja	24
1. (Postcommunio) beszéd: Látható – láthatatlan	24
B/ rész – b/ csoportja: a napi Evangéliumra épített beszédek	25
Különálló beszédek	25
1. beszéd: A tapasztalat és a hit	25
2. beszéd: A Mester intelme	26
3. beszéd: A Mester feddő szava	27
4. beszéd: A Mester parancsa	27

5. beszéd: Az apostolok hivatása.....	27
6. beszéd: A hit és üdvösség.....	28
7. beszéd: Az Úr igehirdetőinek égi kincse.....	28
8. beszéd: Az élettisztító csordulás.....	29
9. beszéd: Az ördögűzés.....	29
10. beszéd: A nyelvek adománya.....	30
11. beszéd: A kígyók birodalmában.....	30
12. beszéd: A méregpohár.....	31
13. beszéd: A betegek gyógyítása.....	31
14. beszéd: Az Úr örök otthona.....	31
15. beszéd: És mi lesz a tanítványok sorsa?.....	32
16. beszéd: És mi lett az Isten pecsétje?.....	32
1. beszéd: Oromról – az égbe.....	33
2. beszéd: A távozó Mester lelke.....	33
3. beszéd: Az elhagyott tanítványok lelke.....	33
4. beszéd: Az Úr sohasem távozik.....	33
5. beszéd: Urunk a lelkek Lakója.....	34
6. beszéd: Az Úr misztikus teste.....	34
7. beszéd: Remegő emberek – Istent féltő lelkek.....	34
8. beszéd: Hősök nemzedéke.....	34
9. beszéd: Kik az „Isten gazdagjai”?.....	34
10. beszéd: A Szentlélek tüzének hordozói.....	34
11. beszéd: Mi az élet útja?.....	35
12. beszéd: Az örök élet kapujánál.....	35
13. beszéd: Ascensio Domini.....	35
Beszédláncok.....	36
I. beszédlánc címe: A mennybemenetel dogmája.....	36
1. beszéd: Az isteni Mester megdicsőülése.....	36
2. beszéd: A megdicsőülés földi jelentősége.....	36
3. beszéd: A Mester feltámadása.....	36
4. beszéd: Az istenség örök Egysége.....	36
II. beszédlánc címe: Az égre feszülő szemek.....	37
1. beszéd: Látják az Urat.....	37
2. beszéd: Vágyva vágyják az Urat.....	37
3. beszéd: Készítik az utat.....	37
4. beszéd: Így célba fut az isteni életünk.....	37
III. beszédlánc címe: Az Úr küldötteinek ereje.....	38
1. beszéd: Parancsolhatnak a gonosznak.....	38
2. beszéd: Csendíthetik az Isten szavait.....	38
3. beszéd: Erősek – a földi támadásokkal szemben.....	38
4. beszéd: Erősíti – a gyenge embereket.....	38
IV. beszédlánc címe: Rabságunk rabláncra fűzése.....	39
1. beszéd: A bűn rabjai voltunk.....	39
2. beszéd: A Kereszt szabadjainvá lettünk.....	39
3. beszéd: A rablánc a gonosz kezét köti.....	39
4. beszéd: A lélek örök szabadjainvá lettünk.....	39
V. beszédlánc címe: Embersorsunk.....	39
1. beszéd: Születésünk isteni küldetés.....	39
2. beszéd: Dolgozván – alakulunk.....	39
3. beszéd: Alakulva – szolgálunk.....	39
VI. beszédlánc címe: Akiknek kevés és szűk otthon a föld.....	39
1. beszéd: Az álmodozók vágya.....	39
2. beszéd: A felfelé törők élete.....	40
3. beszéd: Mesterük útjára felfigyelő lelkek.....	40
4. beszéd: A Mesterrel élő lelkek.....	40

VII. beszédlánc címe Az ittmaradottak feladatai	40
1. beszéd: Hinni kell a „hazatérés” csodájában.....	40
2. beszéd: Terjeszteni kell az élető igét.....	40
3. beszéd: Csodatettekkel kell erősíteni a szent hitet	40
4. beszéd: Szárnyakat adni az Úr felé törtetőknak	40
B/ rész – c/ csoportja: a napi Szentlecke szövegéhez írt beszédek	40
Különálló beszédek	41
1. beszéd: A történelem oktató hatalom.....	41
2. beszéd: A feltámadás után közöttünk élő	42
3. beszéd: És az égbeszállás módja?	43
Beszédláncok	43
I. beszédlánc címe: A feltámadt Mester életének tanúságai.....	43
1. beszéd: A negyven nap csodái.....	43
2. beszéd: Az Isten országának fénybevonása	43
3. beszéd: Isten országának megteremtése	43
4. beszéd: Az Isten országának királyi székhelye	44
II. beszédlánc címe: A távozó Mester ígérete és parancsa	44
1. beszéd: Várok rátok, hogy vállalkozhassatok!.....	44
2. beszéd: Veszitek a Szentlélek csodás erejét	44
3. beszéd: Tanúim legyetek!	45
4. beszéd: Országom szolgálói legyetek!	45
III. beszédlánc címe: Mikor teremtéd meg az Isten országát?.....	45
1. beszéd: Izrael földi birodalmában?	45
2. beszéd: A népek nagy családjában?	46
3. beszéd: Az Egyház keretében	46
4. beszéd: A lelkek szentélyében	46
IV. beszédlánc címe: Az Úr angyalainak tanúságtétele	46
1. beszéd: Szólt az angyal	47
2. beszéd: Szólt az angyal – a Mester születésekor.....	47
3. beszéd: Szólt az angyal – a Mester szenvedése előestéjén	47
4. beszéd: Szólt az angyal a Mester megdicsőülésekor.....	47
V. beszédlánc címe: A mennybeszállás története.....	47
VI. beszédlánc címe: A feltámadt Mester állomásai.....	48

Előszó

Mit akar ünnepelni ez a nap? Röviden ezt: **hazatért az Úr**, hogy az örök Atya házában otthont készítsen a hazavágyó vándor nemzedéknek. Ez a tétel fejezi ki az ünnep jellegét. – Így tehát az **A/ rész** tartalma: a mennybemenetel, az Úr megdicsőülésének ünnepe, a távozó Mester lelkének értelmezése, továbbá a hazavágyó és a földön dolgozó emberek lélekigényének színeztetése, végül az Úr nevében dolgozók csodás földi és örök életének ereje és boldogsága is lehet. – A **B/ rész** az „írott liturgia” magyarázata. A **B/ – a/** csoport a „kis liturgia” gondolataival foglalkozik, a **B/ – b/** csoport az Evangélium tételeit hozza. Gondolatai ugyanazokat részletezi, mint az általános rész, ezért kevesebb beszédvázlat adunk. De ezeket úgy fogalmaztuk, hogy az Evangélium részleteit érintsük, és eltérjenek az előzőktől. – A **B/ – c/** csoport beszédei a Szentlecke e napra szóló részlete alapján arról szólnak, hogy az apostolok tanúi annak az isteni életnek, amelynek dicsősége a mennybeszállás és amely életnek hirdetése az apostolok szent kötelessége. – Lássuk most ezeket egyenként.

* * *

A/ rész: az ünnep jellegét érintő beszédek

Különálló beszédek

Tartalmukat bizonyos tételcsoportosításban fejtegetjük.

a) alcsoport: A Mester utolsó szeretet-rendelkezései, égbeszállása, az ember Istenhez igényeskedése

1. beszéd: Az élet legnagyobb perének végítélete (Isten végső ítélete)

Bev.: Mesterünk földi életének utolsó állomásához jutottunk. Karácsony olyan „kezdet” és Nagypéntek olyan „végállomás”, amely **minden ember életének mozzanata**, de az egész élet lemérése és értékelése az az állomás, amely nem emberi, hanem a célhozérés **isteni döntése**. – Kérdezzük csak, hogyan ítélte meg Urunkat az **ember**, és hogyan ítélte meg az **Isten**?

1. Halálos ítéletet hozott az ember.

Jézus életében mindenütt találkozunk az elítélők vagy kevésbé értékelők seregével. Mesterünk élete a körülötte örvénylő emberek ellentétes, zajló és harcoló véleménye között pereng alá.

a) Betlehemből indul... Pásztorok, királyok öröme, Keresztelő Szt. János boldogsága. – Ez az Istent keresők lelkének tartalma. Ámde már ekkor Heródes gyűlöletének tárgya. „Amikor Heródes látta, hogy a bölcsek kijátszották, nagy haragra gerjedt és Betlehemben meg annak egész környékén megöletett minden fiúgyermeket a kétévestől lefelé, a bölcsektől megtudott időnek megfelelően” (Mt 2,16).

b) Názáretben él... Szülők öröme... népek boldogsága... De a hivatalos zsinagógának csak az „ács fia”. „Nem az ács fia ez? Anyja nem a Mária? Testvérei nem Jakab, József, Simon és Júdás?” (Mt 13,55 és Mk 6,3).

c) Tanító útján Judea – Galilea az otthona. Tanítványai szemében növekedő Messiás és Isten Fia. De a hivatalos zsidók előtt olyan valaki, akire áll a mondás: „Jöhet valami jó Názáretből?” (Jn 1,46).

b) Jeruzsálemben a nép királya, de a szanhedrin szerint Istent káromló bűnösök egyike. Mi tehát az áldozatos élet jutalma? Koronája – töviskoszorú... Palástja – gúnypalást... Nyoszolyája – a kereszt... Így ítélte meg őt a nép, és erre méltatta őt a hivatalos zsinagóga. – Lám! Szinte azt mondhatnók: per az egész élete, amelyben ítéletet mondott népének félrevezetett serege és a zsinagóga.

2. Ámde tovább kérdezhetem: milyen ítéletet mondott róla az égi Atya? Erre a kérdésre így hangzik az égbevitelben jelentkező isteni ítélet: **eget adott neki az ég Ura Istene.**

Ez a végső döntő ítélet részletes és többszörös ítéletben is jelentkezett. – Kérdezzük csak: mikor csegett az égi Atya szava?... A történelmi után-nyomozás a következő feleleteket adja:

a) Keresztelésnél így szólt az Atya: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik” (Mt 3,17).

b) Csodatetteinél ugyancsak szólt az Atya. A Mester Maga mondja, hogy hálás a lelke, mert

meghallgatta az égi Atya. „...Jézus égre emelte tekintetét és így imádkozott: „Atyám, hálát adok neked, hogy meghallgattál. Én ugyan tudom, hogy mindenkor meghallgatsz, csak a körülálló népért mondom, hogy higgyék: Te küldöttél engem” (Jn 11,41-42). Sőt Ő Maga is mondja: hogy az **Atya erejében** cselekszik. „Bármit kértek majd nevemben az Atyától, megteszem nektek, hogy az Atya megdicsőüljön a Fiúban” (Jn 14,13).

c) Majd a **Getszemáni kertben** angyalán át szolt az Atya erre: „Atyám, ha lehetséges, vedd el tőlem ezt a kelyhet, de ne az én akaratom teljesejék, hanem a tiéd.” Akkor megjelent egy angyal a mennyből és megerősítette. Majd halálfélelem vett erőt rajta és még állhatatosabban imádkozott” (Lk 22,42-43).

d) És a **végző ítéletet** miben mondotta ki az égi Atya? – Ez az utolsó kérdésem. A felelet ez: annak az ígéretnek a teljesítésében, amelynek erejében él és örökké él a Mester. „Le tudom rontani Isten templomát és három nap alatt fölépítem azt” (Mt 26,61). Ő tehát látszólagosan megtört és „elveszett”, de végül is övé az „örök élet”... Ez a feltámadás csodája. És ez az isteni ítélet abban a csodás tényben tárja elénk diadalát, amelyet így ír le az evangélista: „...E szavak után szemük láttára fölemelkedett és felhő takarta el őt szemük előtt” (Ap.Csel. 1,9).

Bef.: Íme, mennyire kettős és eltérő – Krisztus Urunkat érintően – az ember és az Isten megítélése. A földies ember halált hoz, az égi Atya egekbe-szállást adományoz. – Ámde milyen különös! A szerető Mester élete, az áldozatos önfeledése – az elítélő ember üdvössége, és az égi Atya megdicsőítésévé magasztosul... Itt a halál **megváltást** hozott, és így a „halál embere” **örök életűvé** magasztosulhat – az **egekbe szállt önfeláldozó** Messiás szeretetéből.

2. beszéd: A távozó Mester utolsó szeretetintézkedése

(Dogmatikus beszéd: A bűnbánat szentsége)

Bev.: Mi az élet legnagyobb terhe? Földi szenvedés, baj, halál, vagy vagyoni romlás?... „Mit ér az embernek, ha az egész világot megnyeri is...” (Mk 8,36). Az értékek értéke a lélek, a lélek legnagyobb ellensége a bűn. A két kőtábla keményen követelőző parancs, és a szembeszállóval szemben áll az isteni igazság: „Ha kezéd vagy lábad bűnre csábít, vágd le és vedd el magadtól. Jobb csonkán vagy sántán bemenned az életre, mint két kézzel vagy két lábbal az örök tűzre kerülnöd” (Mt 18,8). – Jól tudja ezt az isteni Mester, azért még távozása percében is arra gondol, miképpen segítheti az örök életre az esetleg bűnbeesett emberbárányt?

1. Az Ő halála győzött a világ felett, érvényesüljön az Ő drága áldozata a bűn szennye felett.

Ezt tartja a legnagyobb ajándéknak, és ezért ennek erejével indítja útjára a tanítványait. Szavai így csengenek: „Akinek megbocsátjátok bűneit, bocsánatot nyert, akinek pedig megtartjátok, az bűnben marad” (Jn 20,23). – A Mester azzal is mutatta isteni hatalmát, hogy bűnbocsánatot adott. A siránkozó Magdolnának azt mondotta: „Bocsánatot nyertek bűneid.” Erre az asztaltársak összesúgtak: „Kicsoda ez, hogy még a bűnöket is megbocsátja?” Ő azonban ismét az asszonyhoz fordult: „Hited megszabadított téged. Menj békével” (Lk 7,48-50). De szeretete továbbmegy és isteni hatalmát apostolaival is közli.

a) Nekik ezt a hatalmat adja. Tőlük is ezt kívánja, hogy tisztelő hatalmat gyakoroljanak. Legyen ez a keresztség vagy a bűnbánat szentségének kiszolgáltatása.

b) Krisztus Egyháza pedig így gyakorolja. Elfogadja a krisztusi meghatalmazást. Apostolutódai a papokra is ruházza és kötelezően elő is írja. Első szentgyónás, gyakori szentgyónás, halálos veszedelemben végzett szentgyónások. – Persze: isteni az alapítás, égi a kegyelem, de szükséges hozzá az ember lelki előkészülete.

2. Szinte azt mondhatnám: akkor engedi el a bűnt a földi bíró, ha bánkódó módon törődött a terhelt bűnös.

A bocsánatot adó az Isten, de az alázattal kérő az ember.

a) Van teljes bocsánat is. Krisztus megszerezte. „Hiszen tudjátok, hogy nem mulandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19). – Victor Hugó („Nyomorultak”) hiába tagadja, hogy van teljes megtisztulás és felelősségtörés.

b) De csak akkor, ha van töredelmes lélek. A töröttség visszavonása a múlt gögösségének. – Így áll az apostol szava: „Mindenekelőtt tartsatok ki egymás odaadó szeretetében, mert a szeretet sok bűnt eltakar” (1Pét. 4,8).

c) És ilyen bűnbocsánat után istenivé nemesedik az élet. Gyökérszet léssen – a kegyelem. „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4). És istenivé alakul az élet. „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

Bef.: Hogyan gondoljuk tehát a bűnbocsánat égi ajándékának értékelését? Figyeljük Mesterünk életét és kövessük Egyházunk isteni tanítását. Az Úr Jézus életében és történetében igen gyakori a bűnbocsátás. A föld nyomorultjai, elesettjei mellett igen sokszor borulnak lábaihoz a lélek fekélyesei. Segít a Mester a betegeken, de különös melegséggel emeli meg a bánkódó bűnöst. A tékozló fiú példabeszéd, de Mária Magdolna és a jobb lator – beteljesedés. Az élet gyakorlata a példabeszédnek. Az Ő élete áldozat, hogy a mi életünk kegyelemben bővelkedő legyen. Szentséget alapított számunkra, hogy a felhatalmazott Egyház szava kegyelemközvetítéssel adjon bocsánatot. Az égbeszállása előtt mondja, hogy ennek gyakorlása égbe juttassa a bűn által messze jutott embert!

3. beszéd: Az apostolok bírói tisztje

(Dogmatikus beszéd: A bűnbocsátó hatalom hordozói)

Bev.: Amikor a Mester egyik csodatette előtt azt mondja a betegnek: „Bocsánatot nyertek bűneid” (Mt 9,2), akkor az írástudók megbotránkozva kérdezik: „Hogyan beszélhet ez így? Káromkodik! Ki bocsáthatja meg a bűnöket? Nem egyedül az Isten?” (Mk 2,7). Azt mindenki tudja, hogy a bűn az Isten sérelme, tehát a bocsánat az Isten joga; de azt is halljuk az Írás szavaiból: „Akinek megbocsátjátok bűneit, bocsánatot nyert, akinek pedig megtartjátok, az bűnben marad” (Jn 20,23). Élénken jelezvén: Isten apostolaira bízta a bűnbocsátás égi hatalmát. Ők a gyakorlóik annak a hatalomnak, amely egek kapuját nyitja a megtisztult léleknek. – Hogyan gyakorolja ezt az égi nyitó szent hatalmat az úr szolgája?

1. Beletekintést kér drága lelkedbe.

a) Az Úr egyik csodájánál azt mondja a megtisztult poklosnak: „Menjetek, mutassátok meg magatokat a papoknak” (Lk 17,14). A gyógyulás csodája után kell kimondania a pap ítéletének, mert csakis ő veheti vissza a kiteszített ragályost a hívők közösségébe. A bűnök bocsánatát azonban úgy gyakorolja a pap, hogy a bűnösnek a bűnbocsánathoz kell lelkét feltárnia az Úr szolgája előtt, mert a látás nyomán alkotható meg az ítélet: méltó-e a bűnös a feloldozásra. – Ne csodáld tehát, drága hívő, hogy a gyónásban való vallomást, igen részletes vallomást kér a bűnbocsátó. Ítéletet ugyanis csak akkor mondhat, ha világosan és tisztán áll előtte a lélek képe.

b) A lélekkeltetés tulajdonképpen lélekbemutatás. Mégpedig elsősorban a múlt képének feltárása. Ezt jelenti a szám és nem szám szerinti kötelező bevallás. Itt ítélet fog hangozni, tehát a múlt felelősségét kell vállalni. De a vallomásban az egyéni megalázkodás is helyet talál. Góg volt a bűn oka, alázat a bocsánat egyik tényezője. Majd arra is szükséges másodsorban a feltérés, hogy megállapítható legyen a jelen bűnbánás. Ezt csak az az ember láthatja és teheti a bűnbocsánat alapjául, aki előtt feltárul a lélek igazi szentélye.

2. Végül is az az igazság, hogy a lélekkeltetés azt szolgálja, hogy kegyelemközléssel tisztítsa lelkedet.

Ez a döntő. Ennek állomásai:

a) Megállapítja a lelked alkalmasságát az égi kegyelemre. Ennek gyökérszete az isteni kegyből fakadó bánat és alázat és a visszavonás.

b) Közli veled a feloldozásban a bűnök bocsánatát. Ez már isteni hatalomgyakorlás, mely abból a szeretetből fakad, amely az emberek közvetítői szeretetére bízta – a lélek üdvözítésének kincsét.

c) És végül felékesít – Krisztus érdemeiből – a természetfeletti élet kincseivel. A megindulás a bűnbocsánat, de a folytatás az újjászületés kegyelmének és a Szentlélek ajándékainak vétele. „A remény pedig nem csal meg bennünket, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5). Mindez azután rövid szavakban azt jelenti, olyan bírónak tette apostolait és ezen keresztül papjait a Mester, hogy isteni hatalommal gyógyítsák, gazdagítsák és egek világába juttassák az Úr földi házanépet.

Bef.: Végső kérdésünk marad: hogyan nézzünk tehát az apostolra, annak püspök utódjára és annak áldó keze szentelte egyszerű áldozó papjára? Sok és magasra emelt kiváltsága mellett lássuk benne azt az élet Ráfáelt, akinek Isten adta szent feladata egekbe juttatni a föld zarándokát. – A jó Pásztor önmagáról rajzoltatja az áldozatos pap képét. Közismerten díszleg falainkon az a mesteri mű, ahol a

sziklákön keresztül keresi a tévelygő bárányt a pásztor. Ezek a vonalak a bűnbocsátó pap arcvonalai. Ezek az ő díszük, és ezek a hozzájuk forduló hívők bizakodó jelei. – Égi küldetés hordozói és örök élet kapuinak feltárói.

4. beszéd: Az utolsó parancs

(Erkölcsei beszéd: Az egekbe jutás feltételei)

Bev.: A „hazatérő” Mester utolsó parancsát adja. – De ez is kegyelemközlés, mert olyan parancs, melynek teljesítése az emberi lélek üdvösségét biztosítja. – Miképpen hangzik ez a rendelkezés?

1. Bűnöket bocsássatok!

A magasbaszállás gátja a súly, a teher. Röpülőgépek és a „Zeppelinek” kevés súllyal emelkedhetnek.

a) A lélek útjának végpontja: az egek kapuja. Odatör az ember. De csak földi terhek nélkül és isteni kegyelemmel áldott cselekedetekkel lehet kopogtatni az egek kapuján. Olvasd csak: „Éheztem ugyanis és ennem adtatok, szomjaztam és innom adtatok, vándor voltam és befogadtatok” (Mt 25,35).

b) A lélek magasba lendítője a megtisztulást adó, újjászületést biztosító isteni kegyelem. Olvasd csak: „Bizony, bizony mondom neked, aki újra nem születik vízből és Szentlélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5). – Mit kell tehát tenniük a tanítványoknak? Elengedni a bánkódó bűneit, hogy egekbe jusson a szeretetből új életet igénylő lélek.

2. Hogy a lelkeket egekbe juttassátok!

Az életút látszólagos célbafutása az anyaföld. De ez a „vég”(?) borzalmasan sivárnak látszik.

a) Mesterünk égi Atyánk házát készíti. Oda megy Maga is. „Az Úr Jézus, miután szavait befejezte, fölment a mennybe és az Isten jobbán foglalt helyet” (Mk 16,19). Hogy lakást készítsen gyermekeinek. „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

b) Mesterünk lelkünket **erre az életre** készíti. Tanító szavaival... „Mit ér az embernek, ha az egész világot megnyeri is, lelke azonban kárt szenved?” (Mk 8,36). Kegyelmi erővel... „Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott” (Ef.4,7). Bűnbocsátó szeretetével... Gondolj imájára: „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják mit tesznek” (Lk 23,34).

c) Tanítványai pedig ezt valósítják. Az apostolok cselekedetei ezt mutatják. A Didache szerint az Ösegyház is ezt gyakorolta. – Ma ugyanezt teszi a felszentelt pap.

Bef.: Boldogító az „utolsó parancs”, mert égi kaput táró a hazavágyó ember előtt. De odasegít, ahol a diadalmas Mester éli örök életét.

5. beszéd: A hangoskodó hangszóró

Bev.: Piachoz is szokták hasonlítani a nagy életet. Sok ott a kikiáltó... De óvakodjunk, hogy Isten igéjét hirdetve, le ne silányuljunk erre az alacsonyságra. Mert mi ott a lényeg és mi legyen isteni ige hatóereje?

1. Az erősködő hang a világot jellemző erőfeszítés.

Szól a kikiáltó, hogy hallja a vásárló.

a) Alapvetésben üzlet a lényeg. Igazság – nem fontos. Belső érték – lényegtelen. Az anyagiak elfogyása a lényeges. Kinek értéke a vásár? Az eladónak.

b) Folytatásban a külsőség tündöklése az eszköz. Szín... Alak... De hol a tartalom? Kinek szemét kápráztatja a külső dísz? A vásárlóét. Ez valóságos életpiac képe és így az emberi értékek pusztulásának területe.

2. Mi tehát az eredmény?

a) Eredménye pedig az élet elpihenése. Ha Isten igéjét is csak így hirdetnénk, akkor a dobosok és trombitások szerepére vállalkoznánk. Nekünk másképpen kell cselekednünk és másképpen kell gondolkodnunk. Az Isten igéje életet szolgál. Azért mondja az Írás: „A lélek az, ami él, a test nem használ semmit. Hozzátok intézett szavaim lélek és élet” (Jn 6,63). Jól értik ezt a tanítványok és azért mondja nevükben Szt. Péter: „Uram, kihez menjünk? Neked örök életet adó igéid vannak” (Jn 6,68).

b) Isten igéje életet fakaszt. Jól jegyezd meg. A Lélek ihlette szóról mondja az apostol: „Ő tett minket alkalmassá arra, hogy az Újszövetség szolgálói legyünk, nem a betűé, hanem a léleké. Hiszen a betű öl, a lélek pedig él” (2Kor. 3,6).

c) Az Isten igéje – örök életet csendít. „Amint ugyanis Ádámban mindnyájan meghalnak, úgy Krisztusban mindnyájan életre kelnek” (1Kor. 15,22). Sőt ezt erősíti ez a szöveg is: „A parancsszóra, a főangyal kiáltására, Isten harsonazengésére az Úr maga száll le a mennyből, s először a Krisztusban elhunytak támadnak fel” (1Tessz. 4,16). – Ezért a magyszórá szeretetével kell Isten igéjét hirdetnünk.

Bef.: Ebből a szemszögből ítélve az élet virágos kert. Televény a lélek, mag az Isten igéje, Keresztesz az élet magvetője s erény a virágzás gyönyörűsége. És gyümölcse? Az örök tavasz diadala. Ezt szolgálja a csendesen zengő isteni ige.

6. beszéd: Az ítélkező apostol

(Dogmatikus beszéd: A bűnbocsánat feltétele)

Bev.: A Mester utolsó gondolata is arra terjed ki, hogy hazasegítse azokat, akikért halált halt áldozatossága. Ezért mondja az apostol: „Engem azonban Isten őrizzen attól, hogy mással dicsekedjem, mint Urunk Jézus Krisztus keresztyével, ki által a világ meg van fészítve számomra s én a világ számára” (Gal. 6,14). – De üdvözítésünk módját is feltárja a Mester, hogy a még Felé forduló bűnös előtt se maradjon zárt az élet országa.

1. Mit tegyen tehát a bűnös ember, hogy örök kapukat nyisson előtte az Isten?

A Mester alaptanítása: a kegyelmi erővel kidolgozott élet és örök haza várományosa. Ebből tehát az következik:

a) Hagyja el a földi élet ösztönös hajhászását az ember. Keresse az éltető élet forrását. „A víz, melyet én adok, örök életre szökő vízforrás lesz benne” (Jn 4,14).

b) Temesse el a múlt bűneit. „Ettől fogva Jézus tanítani kezdett. „Tartsatok bűnbánatot, hirdette, mert közel van a mennyek országa!” (Mt 4,17).

c) Tisztult lélekkel törjön az egek felé! Örök igazságként hirdeti az apostol: „Ha tehát Krisztussal föltámadtatok, keressétek ami odafönn van, ahol Krisztus ül az Isten jobbján” (Kol. 3,1).

2. Isten nevében ítélkezzék az isteni követ.

Az emberi alázkodás alapján csak feltétel. Annak a felmagasztalásnak első mozzanata, amelyet így jellemez a Mester: „Mindazt ugyanis, aki fölmagasztalja magát, megalázzák; aki pedig megalázza magát, azt fölmagasztalják” (Lk 14,11). De ez a felmagasztalás így megy végbe:

a) Bűnbocsánatot ad az Úr hivatott küldöttje; ő is ismétli a Mester szavait: „Bízzál fiam! Bocsánatot nyertek bűneid” (Mt 9,2).

b) Megszentelő kegyelmet közöl az égi Mester szeretete. „A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5).

c) Örök otthont biztosít a hazatérő Mester szerető lelke. Földön is erre hangol. Ezért mondja: „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54). Egekben pedig ezt biztosítja: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: A Mester az egekbe szállt. Ez a mai ünnep tárgya. De hogy még – szinte utolsó szavaival – a bűnös embert is Magához hívja, a föld emberének igazi boldogsága.

7. beszéd: A sudárrá egyenesedő ember

(Dogmatikus beszéd: A lélek újjászületése)

Bev.: Az égbeszállt Mester után néző apostolok lelkének igazi vágya: bár lenne ez a mi életünknek boldogító záró akkordja! – De lehetséges-e ez a „csodavárás”?

1. Természetfeletti életre ébredhet az ember.

Természetesen – a Mester igéje és megváltó munkája nyomán.

a) Temettetett a múlt. Áll ez Ádám bűnére és az ember személyes bűnére. Egyikről ezt tudjuk: „...nem múlandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19). A másiktól ezt olvassuk: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

b) Isten kegyelméből fakadhat a jövő. Ez már az örök életre vonatkozik. A Mester azzal biztat, hogy életeledelt ad. Olvasd csak: „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54). – De a Mester azt is jelzi, hogy házanépe az örök

aklok igazi várományosa. „Más juhaim is vannak, amelyek nem ebből az akolból valók. Azokat is ide kell vezetnem. Hallgatni fognak szavamra: egy akol lesz és egy pásztor” (Jn 10,169. – Az apostol pedig így értelmezi: „Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk. Ha pedig fiai, akkor örökösei is: örökösei Istennek, Krisztusnak pedig társörökösei” (Róm. 8,16-17).

2. Örök élet boldogságát élvezhető zarándok.

És mi ennek a lényege?

a) Újjászüülő kegyelemben részesül a megváltott ember. „Bizony, bizony mondom neked: Aki újra nem születik vízből és Szentlélekből, az nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5).

b) Istenivé nemesül a krisztusi ember. – „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2 Pét.1,4).

c) És végül egészen „isteni életet” élhet a magán is dolgozó „megváltott nemzedék”. Ezért olvasuk: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

Bef.: Ha az égbe néző és vágyakozó apostolok a távozáskor így szomorkodtak, akkor a Szentlélek vétele után így is boldogan élhettek!

8. beszéd: Természetfeletti kegyelem forrásai

(Dogmatikus beszéd: Az égből küldött kegyelem hatása)

Bev.: Mit ad számunkra az égbeszálló Mester ígérete? Ez az ígéret a mai nap Evangéliumában így fogalmaztatott: „Én pedig elküldöm rátok Atyám megígért ajándékát. Maradjatok a városban, amíg erő nem tölt el a magasságból titeket” (Lk 24,49). – Mit hozott ez az apostoloknak és mit hoz nekünk?

1. Az apostoloknak hozta az isteni hitet, reményt és szeretetet.

Ami a múltban külsőség volt, az a jelenben fénné változott.

a) Hinni tudtak a Mester tanításának isteni voltában. Hittek az isteni szeretet kiáradó fenségében. Ez a megváltás ténye.

b) Hittek és éltek a Megváltó kegyelmében. – Ez a megváltás eredménye.

c) Végül hittek és dolgoztak az emberiség megnemesedésének csodájában. Ez a missziós munka sarkallója.

2. Nekünk pedig hozta a megváltás boldogságát.

Mit jelent ez? Tárnyilag az Isten lelke szerinti élet lehetőségét. Részletes valóságban:

a) Az Isten tervének látását. Ez a megváltás terve. „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

b) Az Isten szeretetének leereszkedése. Ez a megváltás ténye. „Hiszen tudjátok, hogy nem mulandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szep-lőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19).

c) Az Isten Szeretetének felemelő erejét. Ez pedig a Szeretethez, az égi Atyához való fonódásunk örök csodája. Erről ír az apostol imígyen: „Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk. Ha pedig fiai, akkor örökösei is: örökösei Istennek, Krisztusnak pedig társörökösei” (Róm. 8,16-17).

Bef.: Így tehát igaz az, hogy az egész emberi élet fenséges ritmusából forrásozik, és az a hazatért Krisztus Lélek-küldetéséből erősödik. A lényeg pedig az, hazatért az égi Messiás, hogy Magával vigye a többi embert.

9. beszéd: Kicsoda az erős?

(Erkölcsei beszéd: A lelki élet forrásainál)

Bev.: Mi csak mondogassuk: mi gyengék vagyunk. Hiszen az utolsó vacsora csodájában táplálkozó és erősködő Péter tragédiája is pár óra múltán való összecsuklás. – Kérdezzük tehát: hogyan lehet egekbe szálló erős a küzdő ember?

1. Ha állandóan hallgatja a Mester szavait.

Az Isten szava zeng, és ható ereje világosság.

a) Az ige állandó fény. „Mert a parancs szövétnék, a tanítás világosság” (Péld. 6,23). „Benne volt, és élet volt az emberek világossága” (Jn 1,4).

b) Az állandó fény – örök vonzó erő. Minden fény vonzó hatalom. Az isteni igének ereje örök. „Nem hiszed, hogy én az Atyában vagyok és az Atya énbennem? A tanítást, amit hirdetek nektek,

nem magamtól mondom, és a tetteket is Atyám cselekszi, aki bennem van” (Jn 14,10). Hatása: elmúlhatatlan. „Ég és föld elmúlik, de az én igéim el nem múlnak” (Lk 21,33). Ereje: Istenhez vonzó. „Itt a mennyből alászállott kenyér, ez nem olyan, mint a manna, melyet atyáitok ettek és mégis meghaltak. Aki ezt a kenyeret eszi, örökké él” (Jn 6,58).

2. És fokozatosan szaggatja a földi kötelék szálait.

Figyeljük csak meg, merre húz a föld igéje és merre visz az Isten szava?

a) Ez a tény a beszéd. A hívogató föld beszédje. Vigyázni kell, hogy véglegesen a földre ne húzzon.

b) Az isteni kegyelem mindig égbe lendít. Mi itt mindig a jelszó? „Kegyelem nektek és békeesség Atyánktól, az Istentől és az Úr Jézus Krisztustól” (Kol. 1,2). És honnét a lendület? „Földről, a világgóság Atyjától csak jó adomány, csak tökéletes ajándék származik. Nála nincsen változás, sem árnyéka a változandóságnak” (Jak. 1,17).

3. Aki a kegyelmekkel, alázattal és könyörgéssel élővé alakította az Isten szavát.

Az eget felé forduló ember alázattal a földre boruló és így azután Istenhez emelkedő. – De ebben két erő lakozik.

a) „A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5).

b) A második az Isten erőiből való isteni életteremtés. Az ember erősödéséből fakadó kisarjadás pedig ilyen eredőt hoz: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

Bef.: De van-e ebben az élettörtetésben esetleges zavar? Igen! Ezek a kísértések és megszokások. Valóban a földre húzó életmuzsika. Ezek lehetnek a lehanyaglás, elgyöngülés valóságos okai. Kicsoda az Erős? Maga az Isten. És azután? A Vele élő ember. Miért? Mert vonzza az égi Mester!

10. beszéd: Sicut leones

(Erkölcsi beszéd: Az Úr közölte erők)

Bev.: Eltávozott az Úr, és itt maradt a földön az árva nemzedék. De ne felejtsd az Úr szavát: „Íme én veletek vagyok mindennap, a világ végéig” (Mt 28,20). Sőt keresd, hogy miben jelentkeznek az Úr jelenlétének ereje. – Le kell szögezni, hogy az Úr erősei – az élet küzdőterének győzedelmesei. Győzelmes – a maguk élete és győzelmes – a földi hatalmak felett az élete. Mégpedig az Úr győzelmei nyomán és kegyelmének erejével. – Most azután kérdezhetem: mit árulnak el az Isten erősei?

1. Villanó lélektüzek égető erejét.

Mit vált ki az ember lelkében a természetfeletti kegyelem csodaereje? Gyarlóságaink hulladékait.

a) Elégeti – a múlt bűnök emlékeit. Aki ugyanis A föld zarándoka, azt terheli Ádám bűnének következménye. Olvasd csak az apostol szavát: „amint a bűn egy ember által lépett a világba, s a bűn miatt a halál, és így a halál minden emberre átterjedt, mert mindnyájan bűnbeestek...” (Róm. 5,12). De ugyancsak igaz ez is: „Ha ugyanis egynek bűnbeesése miatt, egy által uralkodott a halál, mennyivel inkább uralkodnak az egy Jézus Krisztus által az életben azok, akik a bőséges kegyelem és a megigazulás ajándékát kapják” (Róm. 5,17).

b) És fellobbantja az isteni szeretet tüzét. Ennek az alapja ez az ígélet: „Az összes elődeivel kötött szövetségeket átadta neki, s az áldás Jákob fején nyugodott” (Sir. 44,25). – És mi ennek az ereje? Életvessző zsendülés. Mégpedig így: benne élsz az élő szőlőtökében, kisarjad belőled az élő vessző. „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki énbennem marad és én őbenne, az bő termést hoz. Hiszen nélkülem semmit sem tehettek” (Jn 15,4-5). – Majd magadra alkalmazhatod ezt az Írást: „Én azonban olyan vagyok, mint a termékeny olajfa az Isten házában, bízom az Isten irgalmában, mindörökkön örökké. Aldalak téged mindörökké, hogy így cselekszel, remélek nevedben, mert jó vagy szenteiddel szemben” (Zsolt. 51,10-11).

c) És végül az eredmény: „Sőt eléje siettél boldogító áldással, fejére drága-kőből koronát helyeztél, éltet kért tőled, s te megadtad neki, hogy sokáig éljen, időtlen időkig” (Zsolt. 20,4-5). – Tovább kérдем: mit mutatnak az Úr erősei?

2. Megrendítő csodaerők döntő érvényét.

Ezt a Mester így ígerte: „A hívőket ezek a jelek fogják kísérni: Az én nevemben ördögöt üznek, új nyelveken beszélnek, kígyókat vesznek majd a kezükbe, és ha valami halálos mérget isznak, nem árt meg nekik, betegekre teszik a kezüket és azok meggyógyulnak” (Mk 16,17-18).

a) Urak ők a természet erői felett. Ezek ugyan isteni eredetűek, de „vak hatalmasok”. – A „látó

ember” az áldó Istennel úr lesz felettük. „Uralkodjék a tenger halain, az ég madarain, az állatokon és az egész földön, meg minden csúszómászon, mely mozog a földön” (1Móz. 1,26).

b) Urak ők a lélek kísértői felett. Ez még az elsőnél is nagyobb. Itt a gonosz lélek tudatos erői és a bűnre hajlamos ember tudatos erői felett kell és lehet győzni.

c) Isteni fiai e kincseknek – a lélek szentélyében. Itt is urai az egész világnak, mert fiai az egek Urának. Azért mondja a Mester: „amikor az Emberfia dicsőséges trónjára ül, együtt ültök vele tizenkét trónon, hogy ítélkezzetek Izrael tizenkét törzse fölött” (Mt 19,28).

Uralomra teremtett az ember, és ennek megvalósításában velünk a segítő Isten. Így tehát az az igazság: velünk a segítő Isten!

Bef.: Az Isten erősei – az Isten hűségesei. De az a feladat, hogy hűségesen éljünk az Úr kegyelmével, mert így várhatjuk az Úrtól az égbeszállás nagy kegyét.

11. beszéd: A keresztség csodája

Bev.: A távozó Úr az emberek életútját jelzi. – Két tény kísér az örök hazába.

1. A hívő hit.

a) Elfogadása az Úr tanításának. „Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözülni” (Mk 16,16).

b) Követése az Ő parancsolatainak. „Nem mindaz, aki azt mondja nekem: Uram, Uram! – jut be a mennyek országába. Csak az jut be a mennyek országába, aki mennyei Atyám akaratát teljesíti” (Mt 7,21).

c) Szórása a szeretetnek. „Éheztem ugyanis és ennem adtatok, szomjaztam és innom adtatok, vándor voltam és befogadtatok...” (Mt 25,35).

d) Elhagyása a földieknek. „Ha tökéletes akarsz lenni, menj, add el amid van és árát oszd szét szegények közt, így kincsed lesz a mennyben” (Mt 19,21).

2. A tisztító víz.

Mindig a testi tisztulás eszköze és a lelki tisztulás jelképe.

a) Pogányok Gangesze...

b) Zsidók mosakodása...

c) Szt. János keresztelései.

3. De valóggá lesz Krisztus kereszthalála által szerzett kegyelem által.

Törli:

a) az eredendő bűnt,

b) a keresztelés előtt elkövetett bűnt,

c) bevisz az Úr Egyházába,

d) alapot nyújt a természetfeletti életre.

Bef.: Ezt a két feltételt teljesítsd és a harmadik kegyelembőséggel Úrattyád házába érsz!

* *

b) *alcsoport: Az emberi élet legősibb vágyáról, az élet igénléséről szóló beszédek*

Mégpedig azért, mert a Mester égbeszállása és az „otthonkészítés ígérete” ennek a vágnak a valószínűségét erősíti és ígéri. Jól idevág tehát, ha esetleg ezt a kérdést is érintjük a mennybemenetel ünnepén. Természetesen az örök élet kérdését úgy érintjük, ahogyan a mai ünnep jellegébe beleillik.

1. beszéd: Istenatyánk után vágyódunk

(Dogmatikus beszéd: Az ember ősi vágya) – (1946; vallásos félóra)

Bev.: Az apostolok szomorú csoportját szélesíti ki előttünk az élet, amidőn figyelő szemünk előtt megjelenik az emberek beláthatatlan vándortömege. Dolgozó és verejtékező, küszködő és szenvedő, örvendező és diadalt ülő együttesének arcáról el-eltűnik az „otthonérzés” boldog vonása, és kiverődik rajtuk a „hazavágyás” áhítatos hangulata. – Ebből a benső borongásból, amely a lélek szentélyéből sarjztatja eredetét és ködösködve vetíti az arcokra az ellentétes vonásokat, kiolvashatja a titkos betűket is értő isteni követ, hogy az ember hivatásának **kettős skálázata** található. Erősen le kell szögezni azt az igazságot, hogy az ember földi utat jár, hogy paradicsomot teremtsen zárandokútján és egekbe

vetve tekintetét – célba jutva – élje örök életét.

1. Hivatásunk elseje tehát az Isten tervezte földi élet.

Szinte azzal kezdhethetnénk, hogy majdnem elválaszthatatlan itt az emberi ész igazoló szava és a kinyilatkoztatás isteni ereje. Mégpedig azért cseng egybe itt a kettő, mert a teremtés tényével lélekbe rögződik a természetes alapvetés, és ebbe csendül bele hangoskodva a kinyilatkoztatás. – A földi élet alaphangját így csendíti feladattá a Teremtő: „Alkossunk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra, s uralkodjék a tenger halain, az ég madarain, az állatokon és az egész földön, meg minden csúszómászón, mely mozog a földön” (1Móz. 1,26). Ez a hang a földre irányít és a földi életben teljesítendő parancsot hangsúlyozza. Tartalma nem lehet egyéb, mint annak a feszülésnek alapozása és kielégítése, melyet a Teremtő helyez az emberzarándok lelkébe. Azért van az, hogy munkára feszül az ember karja. Szántóvá porhanyul az ugar, magot szór az erőfeszítéssel kitermelt vetőgép, liszté öröli az acélos búzát a malomkő, csillanó arany izzik a porlasztó kemencében és díszesen vert kehellyé nemesedik a föld fémdarabja. És pedig azért, mert a mindenható Úr a föld urává teremtette az embert. Az otthon kényelmére, szolgálatára jelentkezik a téglává égetett sár, az emberi lélek felemelésére alázkodik a márvány, az érc és a pompázó színegyveleg. És pedig azért, mert úrrá lett fölöttük – Isten parancsából – a föld zarándoka. Akropolisszá emelkedik a fehér kődarab, és készséges lehajlással Pietává nemesedik Carrara márványa. – Majd embertestvéreivel együttesen olyan szent közösséget teremt a Terra bolygó lakója, melyet – a teremtés gondolataiból merítve – így önthetünk alakba: Istenünk atyaságában embertestvérek vagyunk. Ezt a csodás egységet azután úgy kell megvalósítanunk, hogy egymás segítésében és szeretetében kell eltöltenünk földi életünket, mely végül is közös földi paradicsom megteremtését eredményezi. – Ezeket a fölséges lélekvagyakat megerősíti és teljes valósággá keményíti az Istenember tanítása, aki szavaival elsősorban erre a földi feladatra irányítja figyelmünket. Az Ő Személye a végtelen távlatból lép közénk. Tekintete is örök világból néz a végesbe és ugyancsak örök világokból hajlik vissza. De bennünket irányítva a véges világból akar a végtelenbe lendíteni. – Égi parancsaként így mondja a föld urának az embert: „Ti vagytok a világ világossága” (Mt 5,14), de ezt a hangot úgy csendíti fel, hogy erőt nyer ebből Szt. Pál szava, mely szerint: „El is veszi mindegyik jutalmát fáradságához mérten. Istennek vagyunk ugyanis munkatársai” (1Kor. 3,8). Az egész földi életet az áldozatoságra építi és azt hangoztatja, hogy erőfeszítés idején mindig velünk az Isten. Éppen ezért említi biztatóan: „Ne aggódjatok megélhetéseitekről...” (Mt 6,25). De ez a törtetés olyan legyen, hogy valóság lehessen éltetekben ez az igazság: „Mit ér az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de a lelke kárt szenved?” (Mt 16,26). – Ámde mindennek ára az a jó cselekedet, mellyel szolgálni kell a földi életet, az embertestvért és így egyetemesen a szent közösséget. Nem is jelölhetett volna mást ennek a munkának alapjául, mint azt a szeretetet, melyből kisarjadhat az egyesnek és a közösségnek földi boldogsága. Csakis így fordulhat áldozatosan embertestvér felé és csakis így emelkedhet Istenatyja trónja elé. – Ilyen elgondolásban tehát szent az anyag, amely megmunkálást követel; érték a föld, amelyen feszül az emberi erő; áldott a család, amelyből sarjad az új élet; nemes a kultúra, mert kincseit szórja a fáradozva dolgozó ember útja elé. Szent az erkölcs, mert életszépséggel vonja be az ember cselekedeteit; és mindennek fölötti a vallás, mert megszenteli a földi életet, tartalommal gazdagítja az erőfeszítést és élet Sinai hegyére juttatja a vándort, aki zarándokutat járó Mózesként kitekintést nyerhet az örök virágzásban pompázó ígéret földjére.

2. Erre a szent életmagaslatra jutni azért fontos, mert innét nézve a horizontot megállapíthatjuk, hogy hivatásunk földi megjelölése nem meríti ki életünk egész tartalmát.

Értelmi erőink hatását nem szabja meg a véges világ és a hullámosan emelkedő-eső életváltozat. Lelkünk törtétese belevág a végtelenbe és annak rejtélyeibe merészkedik. A tudásvágy tulajdonképpen a szellem elmélyülése és a rejtett ősigazságok olthatatlan keresése. A véges oksor magyarázatot, az élet értelmet követel. A **vágy világa** pedig az értelem megvilágítása mellett – igényesen követelődzik és az állandó fejlődés szorgalmazását ütemezi. Világfejlődés, ember-kialakulás, vég-nélküli előretörés, töretlen életvágy elemi szárnyverdesése a föld zarándokának. Szt. Ágoston szerint nyugtalan a mi lelkünk, amíg az Úrban meg nem nyugszik. De ugyancsak küzdő életünk is nyugtalan, amíg az öröklét vonalán pihenést nem talál. A lélek nem zárt határok lénye. Törölhetetlen mérve isteni eredetének az, hogy fiúi ragaszkodással lendül az Atya felé. Megeshetik, hogy itt-ott szárnyaszegetten a földre hull, de a föld Ikaruszából végül is a végtelenségbe szökkenő Isten fiúvá változik. Azért van az is, hogy ennek a belső vágyakozásnak történelmi kiverődését adja az az aranyfonál, amely végigfut az emberiség nagyjainak életén – a legősibb népeken kezdve, Szókratészen, Arisztotelészen, Platónon keresztül a középkor és újabb kor bölcselőit is ideértve – és egyenesen arra utal, hogy az emberi élet

legmélyéből szakadatlan élethimnusszá csendül ki az örök életbe vetett csodálatos bizalom. Ebben a sok-sok elhajlás után is fellelhető az az egybevágás, amely szerint – a kultúra és emberség szolgálata mellett – a személyes öröklét adja a törtető emberélet legmagasabb rendű indítását. – Ez az igénylés égi ajándék. Ennek birtoklása az élet kiteljesülése. Ennek a vágnak a felfokozása, valósággá erősítése, a Teremtő és égi Mester isteni kinyilatkoztatása. Erről az Atyáról zengi hárfás lélekkel a Zsoltáros: „Igazságod örökre igazság” (Zsolt. 118,142). Ennek az isteni hangnak visszhangza csendül a másik Zsoltár szavaiban, az ember életét az örök Atyához irányítandó. „Lakjál bennük, hogy mindörökké vigadozzanak” (Zsolt. 5,12). Nem is tudja az Írásból élő másképpen képzelni az életet, mint imígy: „Érje bár testemet, szívemet enyészet, szívem Istene s osztályrészem mindörökké az Isten” (Zsolt. 72,26). – De milyen világosságot akar gyújtani bennünk az isteni Mester? Azt a fényt, amelyről János evangélista beszél: „...szemünkkel láttuk... az élet Igéjét... és hirdetjük nektek az örök életet... hogy ti is közösségben legyetek velünk. A mi közösségünk ugyanis közösség az Atyával és Fiúval, Jézus Krisztussal” (1Jn. 1,1; 2 és 3). Bűnbeesés, megváltás, egyéni megigazulás oly emberi események és isteni találkozások, melyek így csendülnek élethimnuszba, hogy erőt kapnak Szt. Pál szavaiból: „Mikor azonban megjelent üdvözítő Istenünk jósága és emberszeretete, megmentett minket... az újjászületés és megújulás fürdőjében, amelyben a Szentlélek működik... reménybeli örökösai vagyunk az örök életnek” (Tit.3,4-7). – Ez a szent igény azonban csak a kegyelem égi ajándékával valósulhat meg a földi életben. A Mester tanítása szerint: „Hiszen nélkülem semmit sem tehettek” (Jn 15,5). De az Ő szavai azt is ígérlik: „Veletek vagyok mindennap, a világ végéig” (Mt 28,20). Ez a jelenlét tetteket követel, mert nem a hangoskodók, hanem az Atya akaratát teljesítők alkotják az Úr házanépét. Tehát a tettek az örök kapu kulcsai. Azok előtt tárul kettős szárnynyitás után az Isten országa, akik zarándok-útjukon a föld és Isten házanépe megsegítésével szolgálatot teljesítenek az égi Atyának. „Amit e legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem tettétek” (Mt 25,40). Ez az adás és kapás pedig annyit jelent, hogy aki a földön kenyértörő, az az örök életben életet nyerő. Mégpedig azért, mert „Éheztem és ennem adtatok, szomjaztam és innom adtatok...” (Mt 25,35). Így lesz igazság a régi Írás is: „mert az alamizna megment a haláltól... meg örök életet szerez” (Tób. 12,9). Mindez azonban csak akkor lehet igazi életté, ha újjászületvén vízből és Szentlélekből, Isten kegyelmének hordozói vagyunk (Lásd: Jn 3,5). A föld embere tehát az ég várományosa, de az ég igényese a kegyelem televényéből az örök élet embervirágának sarjasztója. – Ilyen látószögből szemlélve kettős vonalúnak látjuk az ember hivatását. Szent munkaterület a föld, amely egyéni hivatás-különbségekkel munkára kötelez, és boldog kiteljesülés az ég, amely hazavárja az Isten gyermekét. Az ilyen látás a szentek szemlélete, és az ilyen élet a szentek élete. – Elcsendesülhetnek jajaink és fájdalmaink, mert szomorúságunk örömmé válik. Mesterünk egekbeszálló csodája sem szomorító emlék, hanem vigasztaló és bátorító tudat. Ott állunk ugyan a mai ünnepen a szomorkodó apostolok mellett, de vigaszul hangzik Mesterünk vigaszszava: „Jobb nektek, ha én elmegyek, mert, ha nem megyek el, a Vigasztaló nem jön el hozzátok. De ha elmegyek, majd elküldöm hozzátok” (Jn 16,7).

Bef.: A Vigasztaló pedig ezt a mondatot égette szívünkbe: a föld zarándokai, de az ég örök hivatottjai vagyunk.

2. beszéd: Az ég igenlése

(Dogmatikus beszéd: Vágyak és valóságok)

Bev.: A mennybemenetel lezárta Krisztus földi életét. „Consummatum est!” Beteljesedett! (Jn 19,30). Nem olyan befejezése lett a krisztusi életnek, amely végkifejlődésben „eltemettetés”, hanem olyan kibontakozás, amelynek vége a másvilágban folytatódó örök élet. Abban a világban, olyan világban, melyet Krisztus „regnum Dei”-nek mond: „Az én országom nem e világból való” (Jn 18,36); olyan világban, melyben számunkra, az Ő testvérei számára „sok lakás van biztosítva”. „...hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23). – És ez a kifejlődés ténnyel való igazolása annak a lelkeben szunnyadó olthatatlan vágnak: élni, élni, örökké élni! Olyan jóleső, olyan megnyugtató érzés támad bennem, ha a mennybemenetel ünnepe, a más világba távozó Krisztus ünnepe saját előképemet remélhetem az örök Atyától. – Mi ugyanis az ember legősibb tapasztalata és áhítozása?

1. Mindnyájan érezzük, hogy a föld szülöttei vagyunk.

Tudjuk, hogy hozzá vagyunk láncolva ehhez a sár-, vagy ha úgy tetszik, tűzgolyóhoz. Hozzá vagyunk kötve olyannyira, hogy a legmerészebb aviatikus is csak pár ezer méternyire emelkedik föléje. Belőle születünk, belőle vétettünk és belőle élünk. Érezzük, hogy ismereteink, fogalmaink is hozzá

kötöttek, s tudjuk, hogy végső pihenőül is a föld öleli, a föld fogadja magába halandó porhüvelyünket. A föld lakója, a föld rabja vagy te, ember! Igazság ez: „por vagy s vissza kell térned a porba!” (1Móz. 3,19).

2. De a leláncoltsággal szemben megszólal a Krisztus a vágyakozó világ határaiból –legalábbis ismeretekkel magát kiragadó lélek – a végtelenség felé hajló lélek. Ez a követelődzni kezdő hang pedig azt hirdeti: **mindnyájan az ég várományosai vagyunk.**

Ez a hang nem eszközök, hangszerek húrjairól indul és nem emberfülek rezgésein jut a lélekbe, hanem teljesen megfordítva: a lélek mélyén csendül és az emberi életben hangoskodik. – De igazság-e ez a hang?

a) Erre a vágyra mondja ki a mai ünnep a boldogító igent! Van egy más világ, az isteni természetnek megfelelőbb világ, Krisztus világa. Az a világ, amelyben kikerülünk a végesség korlátai közül, elködösítjük véges vágyainkat, magasba szállnak érzéseink, szétszakadva tágulnak fogalmaink. Van egy világ, amelyben Istent szemlélünk. A legparányibb fűszálban is a csodálatos elragadtatásba hoz, mert közvetlen mutatja az Isten teremtő erejét.

b) És ennek a valóságnak az a csodás értéke vagy, hogy már a földön is magunkban hordozzuk, végkifejlődésben pedig Krisztustól kapjuk. A feleletben segít – a természet. A földbe rejtett élő gyökérben nem találsz a kifejlődő növényt, a parányi búzaszemben hiába keresed a kifejlett kalászt, a téli álmát alvó fában ne keresd a kihajtott zöldellő friss fakadást, a színpompás virágot. Szemeid gyarlók, mikroszkópjaid gyengék a meglátáshoz. Nem, az élet valahol mélyen rejlik, a kibontakozást létesítő erő a felületen nem jelentkezik. Oh, mily mély gondolatokat kelt a fakadó tavasz, mely előrelöki azokat a zöld rügyeket a száraznak látszó törzsből... Honnan? Hogyan? Egy régi életből, a lekötött világból, egy új, egy szabad, más világban, a lélek világában. – Ennek valóságáról pedig döntően szól a Mester mondván: „Amíg veletek van a világosság, higgyetek a világosságban, hogy a világosság fiait legyetek” (Jn 12,36). Ide vár a Mester. „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23). Itt lesz igazság ez a tanítás: „Én vagyok a föltámadás és az élet: aki bennem hisz, még ha meg is halt, élni fog” (Jn 11,25).

c) Boldogságot pedig fokozza ez az igazság: ennek a boldogságnak a kidolgozója pedig magad vagy! Az igaz, hogy Istentől a kegyelem. „Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott” (Ef. 4,7). De igaz az is, hogy embertől a kidolgozás és az érdemszerzés. Erről mondja az apostol: „Meg akarsz győződni, te oktalan ember, hogy tettek nélkül meddő a hit?” (Jak. 2,20).

Bef.: Ki lesz tehát a föld igazi embere? Rövid felelet ez: aki az ég igényese. Égi ajándék ez a hit, bele kell azonban fenni azt a reményt is, amely minket a több tudás szerzésének lehetőségére sarkall. Ha azután ezt megvalósíthatjuk, úgy életünk boldog lesz a földön és átnyúlik az égi világba. Minden tettünknek megvan a földi és örök érvénye. Így a halál nem lesz az életlezárás szomorú pontja, hanem feltárolt kapuja a másik, teljesebb világnak. Ilyen elgondolással életünk végén mi is elmondhatjuk: beteljesedett! A „beteljesedés” pedig lelkünk kibontakozása lésszen abban a világban, amelybe minket is Magához emel az „égbeszállt” Istenember.

3. beszéd: „Szomorúságtok örömmre fordul”

(Jn 16,20) (Dogmatikus beszéd: Élet – örök élet)

Bev.: Tragikus sorokban olvasom ezt a mondatot: „én nem hiszem, hogy személy az Isten és személyes továbbélés a lelkünk öröme”. Anyát vesztett szenvedő lélek kitörése volt ez a mondat... De ezzel szemben szól az Úr:

1. „Aki eszi az én testemet... annak örök élete van” (Jn 6,54). Ez tehát az életről szól.

a) Személyes életről. És ilyen hittel tipegő „koporsó kísérőnek” sír a szeme, pereg a könnye, de reménnyel telt a lelke. – A szentek hazatérését hiszi.

b) A vágyakozó lélek szent teljesülését várja. Éneke kisikong a lelkéből: „In paradisum deducant te angeli”.

2. A ti szomorúságtok örömmre válik.

„Bizony, bizony mondom nektek: Ti majd sírtok és jajgattok, a világ azonban örülni fog. Ti szomorkodtok, de szomorúságtok örömmre fordul” (Jn 16,20). Helyet készít a hazatérőknek. „...hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23). – Ennek előkészítésére köveit küldi a Mester. Kik ezek?

a) Jelentkeznek – a tanító Egyház beszédében.

b) Jelentkeznek – a jó emberek szavában.

c) Jelentkeznek – a lélek mélyén felcsendülő megértésben.

Bef.: Minden érvelés helyett a Mester szavaira hivatkozom: a népek Tanítója tanítsa meg ezt a szegény szenvedő lelket és súgja fülébe: személyes és szeretetteljes élet vár reád – Atyád országában!

4. beszéd: Földreszállás – égbetérés

(Dogmatikus beszéd: Az ember az Isten fia)

Bev.: Két legősibb gondolat érinti leginkább az ember életét. Az egyik ezt kérdezi: vajon van-e valamiféle eredetet érintő közöm az éghez? A másik pedig azt kutatja: vajon van-e valamiféle célbafutást érintő közöm az égi Atyához?

1. A földreszállás – az ember születése.

a) Születésünk a föld ténye, de életkérdésünk ősi hangja: vajon csak a föld pora vagyok? Valójában csekélynek érezzük ezt. A föld a testem alkatrésze, de vágyaim messziről jöttek tartanak engem. Tény, hogy életet élek a földön, de biztató gondolat, hogy több vagyok a földnél.

b) De eredetünk messzebbre nyúlik. A Szentírás szava: halhatatlan lelket lehelt belé az Úr! Sőt eredetem megszentelése: az Úr Egyszülöttjének földreszállása. „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). Ezek tények és életjelek. Öröndetes jelei égi származásomnak.

2. Az égbeszállás az ember feltámadása.

Kérdéseink kérdései ezeket is felvetik. Vajon hazám-e az ég? Vajon odajut-e a lélek? Mert én többet akarok a temetésnél. Öröm nekem az örök életet ígérő Krisztus szava. Hallgasd csak: „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van, és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54). – Erről szól az Ószövetség is. De ugyanezt erősíti Szt. Pál: „Az Úr tanítása alapján ugyanis ezt mondjuk nektek: Mi élők, akik az Úr eljöveteleig megmaradtunk, nem előzzük meg az elhunytakat” (1Tessz. 4,15). És azért boldogító öröm a mai nap, mert az Úr az égbe szállt. Van benne szomorú akkord, mert elhagyja a földet a Mester, végül mégiscsak öröm napja, mert fénnel jelzi, hogy az éghez tartozik a föld zarándoka.

Bef.: Az ilyen életértékelés csodás emberré varázsol: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12). Az ég fiának és az ég örökösének csodákkal telt az élete, mert vele van az élet Ura, az ő drága égi Atyja. – Így emelt fövel járhatunk a földön, és boldogan hirdetem az apostol örömét: „Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk. Ha pedig fiai, akkor örökösei is: örökösei Istennek, Krisztusnak pedig társörökösei. Előbb azonban szenednünk kell vele együtt, hogy vele együtt meg is dicsőüljünk” (Róm. 8,16-17).

* *

Beszédláncok

Végezetül két olyan beszédláncot közlünk, amelynek elseje a Húsvét utáni I. vasárnaptól kiindulva az ünnepi Leckék szövegeire építkezne (előkészítene a megdicsőítő mennybevételre), a második beszédlánc pedig az Úr mennybemenetelének ünnepén indulva, a pünkösöd napja, továbbá a három következő vasárnapot zárva, a megdicsőült ember isteni életét ismertetné. – Az egész, összefüggő **két beszédlánc** tehát azt az eredményt vezetheti le: Isten örök tervében hazavágyó, **életre törő** az ember, és a Megváltó kegyelméből végnélküli, természetfeletti, tudatosan **egyéni** életet él – a végnélküli isteni ember. „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4).

I. beszédlánc címe: A mennybetörő ember előkészülete

Itt arról kellene szólni: mi a lelki hit alapján való előkészület és mi az emberi erőfeszítésen át való felkészülés?

1. beszéd: „Carissime victor mundi est Christus!”

(1Jn. 5,4) (Húsvét utáni I. vas.)

Bev.: Az élet igazi győztese az égi Atyához térő győztes, csak az Úr Egyszülöttje. Azért mondja a Mester: „Azért mondtam ezeket nektek, hogy békességetek legyen bennem” (Jn 16,33). De ennek eredményes boldoga lehet – a föld zarándoka.

1. Győztes a Mester.

„...milyen mérhetetlenül nagy az ő hatalma fölöttünk, akik hívökké lettünk. Nagyszerű erejének hatását Krisztuson mutatta be, amikor halottaiból föltámasztotta, s a mennyben jobbjára ültette, minden fejedelemség, hatalom, erő és uralom, s minden néven nevezendő méltóság fölé, nemcsak e világon, hanem az eljövendőben is” (Ef. 1,19-21).

2. Az Ő égi erejével készülődhet az ember.

Péter apostol ezt mondja: „Hiszen tudjátok, hogy nem mulandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19). – Jakab apostol pedig így mondja győztesnek az embert: „Meg akarsz győződni, te oktalan ember, hogy tettek nélkül meddő a hit?” (Jak. 2,20).

Bef.: Így azután mi is „victores mundi” leszünk!

2. beszéd: „Carissimus passus est pro nobis”

(1Pét. 2,21) (Húsvét utáni II. vas.)

Bev.: De mi a Mester győzelmének alapja?

1. Önfeláldozó szeretet.

a) Az Atya terve: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

b) A Messiás tette. „Ti már tiszták vagytok a tőlem kapott tanítás hatására” (Jn 15,3).

2. Megváltói áldozat.

Olvasd Szt. Pál szövegét: „Krisztus ugyanis nem kézzel emelt szentélybe lépett be, mely a valódinak csak előképe, hanem magába a mennybe, hogy most Isten színe előtt közbenjárjon értünk. S nem azért lépett be, hogy többször föláldozza magát, mint ahogy a főpap minden évben belép a Szentek Szentjébe az idegen vérrrel, különben a világ kezdete óta már többször kellett volna szenvednie. Ő azonban most, az idők végén, egyszer s mindenkorra megjelent, hogy önmagát föláldozva eltörölje a bűnt” (Zsid. 9,24-26).

Bef.: Jól jegyezd meg, ember: a te utad is ez – a Mester nyomdokain!

3. beszéd: „Carissimi abstinere nos a carnalibus desideris”

(1Pét. 2,11) (Húsvét III. vas.)

Bev.: Milyen erőfeszítéssel induljon el az ember?

1. Vessétek le a „régibb embert”.

Ennek lényege: „Paráznaságról és más tisztátalanságról, vagy kapzsiságról szó se essék köztetek. Így illik a szentekhez” (Ef. 5,3).

2. És igényeljétek az isteni erőket feltöltő embert.

„Öltsétek fel Isten fegyverzetét, hogy helyt tudjatok állni az ördög cselvetéseivel szemben” (Ef. 6,11).

Bef.: Ilyen lendületben – segít az Isten.

4. beszéd: „Carissime omne datum per factum Dei summa est”

(Jak. 1,17) (Húsvét utáni IV. vas.)

a) Ez az égi Kenyér titkos ereje. „Ez az én testem, amelyet értetek adok” (Lk 22,19). „Az az Isten kenyere, amely leszállt a mennyből és életet ad a világnak” (Jn 6,33).

b) Ez az isteni természet birtoklása. „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4).

2. De ezzel az ember üdvözü.

a) Venni kell az isteni ígét és kegyelmet. „Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott” (Ef. 4,7).

b) És vele élni az ember feladatát. „Meg akarsz győződni, te oktan ember, hogy tettek nélkül meddő a hit?” (Jak. 2,20).

Bef.: Ezért örök imánk legyen: „Harmatozzatok, egek, onnan felülről, és csepegjék a felhők az igazat” (Iz. 45,8).

5. beszéd: „Carissimi: estote factores verbi”

(Jak. 1,22) (Húsvét utáni V. vas.)

Bev.: Az Isten ígéje – fény. „Benne élet volt, és az élet volt az emberek világossága” (Jn 1,4). – De **tevékeny étellel** járja ezt a fényes utat az ember. – Hogyan?

1. A helyesen látók – az Isten fiainak nevezetnek.

„Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12).

2. Az istenien élők – Istenhez „hazatérnek”.

„Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: Az isteni cselekedetekkel éred el a célt. Ezért mondja a Mester: „Nem mindaz, aki azt mondja nekem: Uram, uram! – jut be a mennyek országába. Csak az jut be a mennyek országába, aki menynevei Atyám akaratát teljesíti” (Mt 7,21).

*

II. beszédlánc címe: A „hazatért ember” élete

Itt a **hazatérés igazi útján járó ember** (ez az előző öt beszéd!) célbafutását és diadalát akarja fejtegetni. Épp ezért kezdi az Úr mennybemenetelével, hogy ebből levezethesse és értelmezhesse a mennybe lépő **ember teljes életét**. A lényeg ez: kinyilatkoztatásra építkezni és **csak** ezen az alapon színezní és ékesíténí!

1. beszéd: Ad Deum!

(Ascensio Domini ünnepén)

Bev.: A Mester mennybeszállása napján boldogítóan hihetjük, hogy a föld zarándoka is – **finem assequens** (célbafut). – De mit jelent ez?

1. Utat készített a Mester.

a) Megváltással (Halál!).

b) Hazatéréssel (Feltámadott Égbeszálló).

2. Nyomán járhat az ember.

a) Isteni életet élven a földön.

b) Istenhez térvén az égben.

Bef.: Törtetésünk – diadal! „A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam. Most készen vár az igaz élet koronája, melyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik örömmel várják eljövételét” (2Tim. 4,7-8).

2. beszéd: Cum Deo

(Pünkösöd napja)

Bev.: Csodás égi ajándékról olvasunk (Szentlélek leszállása!), de még a földön is azt látjuk, hogy a Lélek nem szünteti meg az apostolok **személyes erejét**, hanem **felfokozza** tevékenységét. Ebből az következik: a „**hazatérő**” ember is megőrzi egyéniségét. – De hogyan?

1. Lakóházává lesz a Szentléleknek.

Ezt már a földön is hirdetheti az ember. „Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten lelke lakik bennetek?” (1Kor. 3,16).

2. Élvezője lesz az Isten látásának.

„Ma még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről-színre” (1Kor. 13,12).

Bef.: Így tehát igaz az, hogy a földön is Istent hordozók vagyunk és még igazabb, hogy az égben

Istent látók és Vele élők leszünk.

3. beszéd: *Beatitudinem sentiens* (Pünkösöd utáni I. vas.)

Bev.: Mi a lényeg – az ember üdvözülésében? Találkozás az Istennel! Márpedig ez a találkozás – **lénytani hasonulás.**

1. *Deus charitas est.*

„Az Isten szeretet” (1Jn. 4,8).

a) Belőle ered minden jó. „Földről, a világosság Atyjától csak jó adomány, csak tökéletes ajándék származik” (Jak. 1,17).

b) Hozzá tör minden jó. „Amint kívánczik a szarvas a forrás vizéhez, úgy kívánczik lelkem tehozzád, Istenem!” (Zsolt. 41,2).

2. *Homo charitatis bona habens erit.*

a) Birtokolja – per lumen gratiae – az Istent. „Boldogok, akiket az igazságért üldöznek: övék a mennyek országa” (Mt 5,10).

b) Boldogan – élvezzi az Istent. „Hisz te, Uram, jóságos és kegyes vagy, nagyirgalmú mindazokhoz, kik téged segítségül hívnak” (Zsolt. 85,5). „Be jó, be kegyes a szellemed, Uram, mindenekben!” (Bölcs. 12,1).

Bef.: **Így** éli a boldog életét az Istennel találkozó ember. Azt is mondhatnám: ez a tudatos bekapcsolódás – a **Szentháromság** örök egységébe. Földi dicséret: „Áldás és dicsőség, bölcsesség, hála és tisztelet, hatalom és erő Istenünknek örökkön-örökké. Amen!” (Jel. 7,12).

4. beszéd: *Deum „videns”* (Pünkösöd utáni II. vas.)

Bev.: A véges ember hogyan birtokolhatja a Végtelent?

1. *Már a földön titokzatosan veszi...*

a) Az Úr minden! Olvasd csak: „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki énbennem marad és én őbenne, az bő termést hoz. Hiszen nélkülem semmit sem tehettek” (Jn 15,5). „Eljött az óra, mikor megdicsőül az Emberfia” (Jn 12,23).

b) És Vele győzelmes az ember. „A hívőket ezek a jelek fogják kísérni: Az én nevemben ördögöt üznek, új nyelveken beszélnek, kígyókat vesznek majd a kezükbe, és ha valami halálos mérget isznak, nem árt meg nekik, betegekre teszik a kezüket és azok meggyógyulnak” (Mk 16,17).

2. *Az égben pedig kegyelemmel „érti”.*

a) Van ebben – látás. „Ma még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről-színre” (1Kor. 13,12).

b) Van ebben élvezés. „Szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szív föl nem fogta, amit Isten azoknak készített, akik szeretik őt” (1Kor. 2,9).

Bef.: Szinte kitégult a lelkünk, hogy tudatosan zárja magába Istenünket!

5. beszéd: *Aeternitatis particeps* (Pünkösöd utáni III. vas.)

Bev.: Olvasd csak el a mai Szentlecke szövegéből: „Isten pedig, minden kegyelemnek szerzője, aki rövid szenvedések után Jézus Krisztusban örök dicsőségre hívott meg titeket, maga készít majd föl, maga erősít, izmosít és szilárdít meg” (1Pét. 5,10). – Próbáld ezt értelmezni a „hazatért ember” életére. Mit jelent ez – az **Egyház élő tanítása** értelmében?

1. *Tantum Deus infinitus.*

a) „Egy a fölséges, mindenható Teremtő, a hatalmas király, a szerfölött félelmetes: Isten, ki trónján ül és országol” (Sir. 1,8).

b) „Az ő eljövételét a boldog és egyedüli Uralkodó, a királyok Királya és az uralkodók Ura valószínűsíti meg” (1Tim. 6,15).

2. *Sed homo sanctificatus – indefinitus.*

a) Az isteni természet: a gyökér „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy

ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4).

b) Az isteni akarat: az érték. „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54).

Bef.: Végül is azt hirdeti: az egyéni és öntudatos életet élő ember – **végnélküli!**

* * *

B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeihez írt beszédek

1. (Introitus) beszéd: Ahogy ment – úgy jön

(Dogmatikus beszéd: A Mester útja)

„Előző könyvemben, kedves Teofil, elbeszéltem mi mindent tett és tanított Jézus egészen mennybevétele napjáig” (Ap.Csel. 1,1-2).

Bev.: Életünk központja a Mester. Ezért érdeklődésünk központja az Ő személye, élete, működése és jövő jelentkezése. – Kérdezzük csak: hogyan áll előttünk a kérdéssornak figyelembevételével az isteni Mester?

1. Égből jött (születés). Ez az eredet kérdésére adott válasz. Részleteit így tárja fel az Írás:

a) Földön való jelentkezését így közli az isteni ige: „Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták” (Lk 1,26-27 és lásd: 32-43).

b) Igazi valóságát és eredetét így hirdeti az Írás: „Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige” (Jn 1,1).

c) És belső lényegét így fejezi ki az égi hang: „Akkor a mennyből ez a szózat hangzott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik” (Mt 3,17).

2. Az égbe szállt (ascensio). A Betlehem és Golgota között lepergő életszakaszt ez a tétel jelzi: „...ahol csak megfordult, jót tett és meggyógyította az ördögtől megszálltakat, mert vele volt az Isten” (Ap.Csel. 10,38).

a) Ennek végét mutatja ez a mondat: „Jézus ismét hangosan fölkiáltott és kilehelte lelkét” (Mt 27,50).

b) De újból való megjelenése (feltámadás!) követi a halál szomorúságát. „A tizenegy tanítvány elment Galileába arra a hegyre, ahova Jézus rendelte őket. Amint meglátták, leborultak előtte...” (Mt 28,16-17).

c) Végül – ígérete szerint – Atyjához tért. Ezt pedig így jelzi: „Az Úr Jézus, miután szavait befejezte, fölment a mennybe és az Isten jobbján foglalt helyet” (Mk 16,19).

3. Újból eljön (judicium). A Mester örök Lét, örök Hivatott, örök Megváltó és így állandóan velünk élő. Ezt olvasom az Írásban: „Íme én veletek vagyok mindennap, a világ végéig” (Mt 28,20). – De az Ő tanításában olyan eljövételről is van szó, amelynek hivatása: ítéletmondás.

a) Jön az örök Bíró. A Mester ezt mondja: „Mint ahogy a villám napkeleten támad és napnyugtáig látszik, olyan lesz az Emberfiának eljövetele is... Akkor majd föltűnik az Emberfiának jele az égen és jajgatásba tör ki a föld minden népe, mert meglátják az Emberfiát, amint eljön az ég felhőin nagy hatalommal és dicsőséggel” (Mt 24,27 és 30). De fontos igazság, hogy ítélni jön a Bíró. Ne felejtse hasonlatát. „A juhokat jobbjára állítja, a kosokat pedig baljára” (Mt 25,33). „Ezek örök büntetésre jutnak, az igazak pedig örök életre” (Mt 25,46).

b) És ítélet után érdemek szerinti életet él az embernemzettség.

Bef.: De mi lehet a mi életünk emelő ereje ebből a történetből? Az a boldogító és lendítő erő, hogy Belőle, Vele élhetünk mi is Isten országában, ott, ahová így juttat: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23)

2. (Introitus) beszéd: Örvendjetekek népek

(Erkölcsei beszéd: Mi az Úr megjelenésének öröme?)

Bev.: A szentmise kezdő szövege a nép öröme hangolását énekli. – Kérdezzük csak: mi lehet a népek örömeinek alapereje és gyökérzete?

1. Az embertestvériségbe való kapcsolódása.

Ez a tétel a mai ünnep gondolatára építkezve ezt jelenti:

a) Az égből jött és égbe szállt Mester testvérei, Isten fiai vagyunk. „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12).

b) És így a földön és égben örök testvérek lettünk.

2. Az embertestvérek égbe segítése.

Ez a tétel pedig a célbafutás munkaközösségét jelzi. Abban is egyek vagyunk, hogy:

a) Mindenkit „haza” kell segítenünk. Ne felejtsetd: „Istennek vagyunk ugyanis munkatársai” (1Kor. 3,9).

b) És mindenkivel szeretetegységben kell örökké egybefonódnunk. Jól jegyezd meg: „Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet” (1Kor. 13,13).

3. Az embernek Isten gyermekévé emelése.

De ennek a tételnek valóságos átélése az ember örömének öröme. Ha ezt értjük, akkor örökké daloló a lelkünk. Alaphang: „Áldás és dicsőség, bölcsesség, hála és tisztelet, hatalom és erő Istenünknek örökkön-örökké. Amen” (Jel. 7,12). Ez ugyanis hármat hirdet.

a) Újjászületésünk – Isten kegyelméből. „Bizony, bizony mondom neked, ha valaki újra nem születik vízből és Szentlélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5).

b) Isteni természetet ölt fel – emberi életünk. „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4).

c) És végül örök szeretetben fonódunk Istenhez – leírhatatlan boldogságban. Tárgyilag ez az igazság: „Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk. Ha pedig fiai, akkor örökösei is: örökösei Istennek, Krisztusnak pedig társörökösei. Előbb azonban szenvednünk kell vele együtt, hogy vele együtt meg is dicsőüljünk” (Róm. 8,16-17). És alanyilag ez a kép: „Szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szív föl nem fogta, amit Isten azoknak készített, akik szeretik őt” (1Kor. 2,9).

Bef.: **Ilyen** módon csak öröm töltheti be a lelket. „Örvendjete az Úrban szüntelen! Újra csak azt mondom: örvendjete!” (Fil. 4,4).

*

1. (Oratio) beszéd: Mindig a Mesterrel

(Erkölcsei beszéd: Lélekben mindig velünk a Mester)

Bev.: Eltávozott a Mester? Vajon végleges-e ez? De azt lehetne kérdezni: találkozhat-e Vele az ember? Ezért imádkozik ma az Egyház. – Hogyan áll ez a tétel?

1. Az égbe szállt a Mester.

Ez az isteni Mester valóságos élete.

a) Onnét jött. „Az Ige testté lett, és közöttünk lakott. Láttuk dicsőségét, az Atya Egyszülöttjének dicsőségét, akit kegyelem és igazság tölt be” (Jn 1,14).

b) Oda tért... „Az Úr Jézus, miután szavait befejezte, fölment a mennybe és az Isten jobbán foglalt helyet” (Mk 16,19).

2. Vele lakozzék lélekben az ember.

Ez pedig az ember lehetséges élettartalma.

a) Magával viszi – az égbe. „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

b) Hogy Atyjával éljen – mindörökké. „Ma még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről-színre. Most csak töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerem, ahogy én is ismert vagyok” (1Kor. 13,12).

Bef.: Végső kérdés marad: vajon az ember számára nem marad feladat? Részleges felelet ez: „Ezért is állnak Isten trónja előtt és éjjel-nappal szolgálnak templomában” (Jel. 7,15). A helyes felelet ez: szeretetből mindent ad az Isten, és szeretetből Vele dolgozzék az ember. Az Isten az üdvösség lehetőségét adja, és az ember az üdvösség szolgálója. „Meg akarsz győződni, te oktan ember, hogy tetted nélkül meddő a hit?” (Jak. 2,20).

*

1. (Graduale helyett) beszéd: Az Úr égbeszállásának öröme
(Erkölcsei beszéd: Kik az égbeszállás boldogjai?) (Szentlecke utáni ének:)

„Ujjongás között felvonul az Isten, harsonazengés között az Úr” (Zsolt. 46,6).

Bev.: Boldog az ég, azért mondja az Írás a Zsoltáros énekét... De hogyan kell értelmezni ezt a didaléneket?

1. Örül az angyalok kara, mert „hazatért” az Úr Egyszülöttje.

Ez az első és tárgyi értelme:

a) Hivatással járt a földön. Mert: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

b) Győzelmesen tért az égbe. Ott világos ez az írási szó: „rövid idő és már nem láttok engem, ismét rövid idő és viszontláttok engem, mert az Atyához megyek” (Jn 16,16). „Én legyőztem a világot” (Jn 16,33).

2. Boldog az ég népe, mert hazavárható a föld minden gyermeke.

Ez pedig a második és az emberek életdidalának lehetőségéből fakadó örömforrás.

a) Jól tudja ezt az égiek kara. Ezért mondja az Írás: „Fölment a magasba, magával vitte a foglyokat, s osztott az embereknek ajándékokat” (Ef. 4,8).

b) Ezért tárul szerető ölelésre az „Atyám áldottai” fogadására. Értelmezd csak ezt a szöveget: „Aztán így szól a király a jobbán állókhoz: Jöjjetek Atyám áldottai! Vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot” (Mt 25,34). – De ha ez az égiek hangja, akkor milyen a Mester távozásakor – az ember lelke?...

Bef.: Szomorú az ember. Az apostolok és mi apostolnépek. De csak átfutóan. Valóban Ő is a boldogok világának tagja, mert hazatérhet, mint az életnek „örök tájra” érkező vándormadara.

2. (Graduale helyett) beszéd: A fogság „foglyul” ejtése

(Dogmatikus beszéd: A rab ember felszabadítása)

Bev.: De az Írás énekében azt is dalolja ma az Egyház: „Tízezernél is több a harci szekere az Istennek, örvendeznek körülötte ezrek, köztük az Úr az ő szent helyén, a Sina hegyén, felvonultál a magaslatra, foglyokat ejtettél, s fogadtad az emberektől a hódolati ajándékokat; még a pártütők is felkeresik, Uram, Isten hajlékodat” (Zsolt. 67,18-19). – Kérdezzük csak: milyen fogságban élünk, milyen szabadságra ragadtatunk? Persze mindig figyelembe véve ezt az igazságot: velünk élt és égbe szállt a Mester.

1. Foglyul ejtett a bűn.

Az üdvtörténet két sarkalatos ténye:

a) Ádámmal vétkeztünk. „Ezért, amint a bűn egy ember által lépett a világba, s a bűn miatt a halál, és így a halál minden emberre áterjedt, mert mindnyájan bűnbeestek” (Róm. 5,12).

b) Ádám terhében részesültünk.

2. Ez valóban „mysterium imagitatio”, amelyet megoldáshoz segít a „mysterium charitatis”.

Itt is két sarkalatos tétel ötlük szemünkbe.

a) Elégtételt ad értünk a Mester. Olvasd csak: „...nem romlandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19).

b) És így Isten fiaivá nemesít az Isten. Ezért mondja az apostol: „Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk. Ha pedig fiai, akkor örökösei is: örökösei Istennek, Krisztusnak pedig társörökösei. Előbb azonban szenvednünk kell vele együtt, hogy vele együtt meg is dicsőüljünk” (Róm. 8,16-17). Ez a szöveg erősen kiemeli: fiaivá és örököseivé tett az Isten.

Bef.: Végül mit jelent mindez? Röviden ennyit: levette lelkünk bilincseit a Szeretet, hogy isteni életben boldoguljon az emberi szeretet.

*

1. (Offertorium) beszéd: Az Úr útjának kísérete

(Erkölcsei beszéd: Az élők rezonanciája)

„Ujjongás között felvonul az Isten, harsonazugás között az Úr” (Zsolt. 46,6). – (Lásd: a Szentlecke utáni éneket, ezért csak egy beszédvázlatot közlünk).

Bev.: Ha lelkünk szemei előtt leperegnek az élet Mesterének életadatai, akkor a leglényegesebb mozzanatokról, vegyes érzésekről tanúskodik az isteni ige. – Hogyan tárul ez elénk?

1. Angyalok karának öröme csendül – születésekor.

a) Már előzményben is angyal hirdeti. „Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31).

b) Majd Betlehemben angyali kar énekel. „Hirtelen nagy mennyei sereg vette körül az angyalt. Dicséretet énekeltek az Istennek: „Dicsőség a magasságban Istennek, és békesség a földön a jóakarató embereknek” (Lk 2,13-14).

2. Apostolok szomorúsága a búcsúzásokor.

Ez érthető érzéshullám.

a) Velük élt három éven át.

b) Benne reménykedtek életükön át.

c) Elhagyja őket – egész életen át.

3. Az ég öröme hozsannázik – hazatérésekor.

Ez az öröm az isteni szándék teljesülésében csordul ki.

a) Isten életerve így szólt: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

b) Krisztus áldozata így fejeződött be: „Beteljesedett!” (Jn 19,30).

c) A megváltott emberiség is hazatérhetett.

Bef.: És végül is milyen érzéshullám kíséri a Mester életét? Az öröm és boldogság, mert minden hullámvásznak ez a végső akkordja: „...szomorúságtok örömmre fordul” (Jn 16,20).

*

1. (Secreta) beszéd: Nyomodon járjunk

(Erkölcsei beszéd: Nyomodon járjunk)

Bev.: Imádkozó ajkunk ezt az ígéretet teszi: nyomdokaidon akarunk járni, Uram! – De hogyan vehetjük erre kegyelmedet és hogyan alakíthatjuk életünket?

1. Vegyük és esdjük életünket.

Lehet ez a tiszta látás kegye; lehet ez a bűnbánatnak kegye; lehet ez az újjászületés kegyelme.

a) Te ígérted. „Mindaz, aki e vízből iszik, melyet én adok, soha többé nem szomjazik. Az a víz, melyet én adok, örök életre szökő vízforrás lesz benne” (Jn 4,14).

b) Mi kérve kérjük. Itt is erre támaszkodunk.

2. És ennek erejével szolgáljuk örök életünket.

Röviden erről van szó:

a) Mögéd állunk – hűséges életvállalással. Jól tudjuk ezt a két igazságot: „Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztyét és kövessen engem” (Mt 16,24). „Nem mindaz, aki azt mondja nekem: Uram, Uram! – jut be a mennyek országába. Csak az jut be a mennyek országába, aki mennyei Atyám akaratát teljesíti” (Mt 7,21).

b) És Veled megyünk Atyád országába. Erőforrásul Szent Testedet adtad. „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54). Otthonunkul – Atyád házát kínáltad. „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23)

Bef.: Legyen életelvünk: „Krisztus nyomdokain!”

*

1. (Communio) beszéd: Az élet „Keletje”

„Föld országai, az Istennek énekeljete, zengjete az Úrnak dicséretet, zengjete az Istennek,

kezdettől fogva az eget egén trónol, s íme onnan hallatja dörgő szavának erejét” (Zsolt. 67,33-34).

Bev.: Az égtájak földi orientációban segítenek. De milyen irányban induljon az ember, hogy élet-célt találjon a lélek? Ennek a fölfogásnak alapelgondoláson kell indulnia. – És mi ez?

1. Istentől jövünk.

Mi a mi életünk fénylobbantó „Kelet”-je?

a) Kiindulás az élet „Kelet”-je, Maga az Isten. Ő a Teremtőm. Mégpedig így: „Megalkotta az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7).

b) Megindulás a földi élet „Kelet”-jén. Az egyéni életemben az élet törvényeivel indít és a halhatatlan lélekkel gazdagít.

2. Nála is „ébredünk”.

De az élet nem földi keretben zárul. Itt átívelés van – az örök tájakra.

a) Ez az igazi „Kelet”. Az örök Atya, az élet napja felvirrad, és mi Benne látjuk életünk tartalmát. „Ma még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről-színre. Most csak töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerem, ahogy én is ismert vagyok” (1Kor. 13,12).

b) Mert innen mérjük az igazi, végnélküli életet. De ez a tartalom végtelenül boldogító. Ok? Minden jónak forrása. Minden igaz és szép ősi forrása, ősi ereje. Mindig áradó, szeretetben gazdagító. „Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet” (1Kor. 13,13).

Bef.: Így a mi életünk „Kelet”-je az Isten földön és mennyben egyaránt.

2. (Communio) beszéd: Emberéletnek nincs „Nyugat”-ja

(Szimbolikus beszéd: Van-e „Nyugat”-unk?)

Bev.: A „Nyugat” nagy vonalakban elsötétítést és elpihenést jelent. A napnyugta ezt az eredményt hozza. – De ilyen elpihenést hoz-e nekünk életünk?

1. Látszólag „Nyugat” felé hajlik.

Itt – a halálra, süllyedésre kell gondolni. Ennek előjelei és való alakja vár reánk.

a) Az első: betegség, öregedés, eltörődöttség.

b) A második a halál, a temetés. Látszólag azonban elalkonyodás.

2. Valóban azonban ott is igazi „Kelet”-et hirdet a krisztusi élet.

A Mester tanításában ugyanis életzárásban csak földi életről beszél.

Tanítása ez: „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54). Életvége ez: „Az Úr Jézus, miután szavait befejezte, fölment a mennybe és az Isten jobbán foglalt helyet” (Mk 16,19). Reánk nézve pedig mi a teljes „élet Kelet” elérkezése?

a) Végnélküli életünk teljes látása. Ezt így ígéri a Mester: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23)

b) Így az élet igazi **keleti** hajnalhasadása. Ezt így valósítja az égi Atya: „Ma még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről-színre. Most csak töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerem, ahogy én is ismert vagyok” (1Kor. 13,12).

Bef.: Légy boldog ember, mert nem **elnyugvás**, leívelés, hanem örök **Keletet** hirdető felemelkedés az élet tartalma.

*

1. (Postcommunio) beszéd: Látható – láthatatlan

(Erkölcsi beszéd: Ajándékaink jutalma)

Bev.: Azt a kérdést veti fel az utolsó liturgikus fohász: mi az isteni áldozat és mi a láthatatlan ajándék? Persze azért, hogy leesdjük a „láthatatlan” áldozatból fakadó isteni erőket. – Mi tehát az áldozat és mi az ajándék?

1. Látható az áldozat.

A kereszt és a szentmise áldozatára gondolunk.

- a) Külsőben látható – mind a kettő.
 b) De belső erejében láthatatlan mindkettő. Csakis hit fényével láthatjuk.

2. Láthatatlan a megnyert kegyelem.

Ez a másik mindenképpen láthatatlan.

- a) Ami a lelkem tartalma, azt **csak** Isten látja.
 b) Ami a lelkem tartalma, azt **csak** az Isten végzi. Ne felejtse: „aki abból a vízből iszik, melyet én adok, nem szomjazik soha többé. Az a víz, melyet én adok, örök életre szökő vízforrás lesz benne” (Jn 4,14).
 c) Ami lelkem állandó nemessége, természetfeletti kincse, azt **csak** Isten látja.
 Bef.: De a láthatatlan kegyelme teljesen észlelhetetlen? Nem! Nem! Az élet átnemesedésében észlelhető (isteni ember!). Itt a földön is emelkedetté, az égben pedig felemeltté nemesít.

* * *

B/ rész – b/ csoportja: a napi Evangéliumra épített beszédek

A napi Evangélium szövege így szól: „Végül a tizenegyzek jelent meg, amikor asztalnál ültek. Szemükre vetette hitelenségüket és szívük keménységét, mert azoknak, akik őt feltámadása után látták, nem hittek. Azután így szólt hozzájuk: „Menjete el az egész világra és hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek. Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözülni fog; aki nem hisz, elkárhozik. A hívőket ezek a jelek fogják kísérni: Az én nevemben ördögöt űznek, új nyelveken beszélnek, kígyókat vesznek majd a kezükbe, és ha valami halálos mérget isznak, nem árt meg nekik, betegekre teszik a kezüket és azok meggyógyulnak. Az Úr Jézus, miután szavait befejezte, fölment a mennybe és az Isten jobbán foglalt helyet. Azok pedig szétszéledtek és mindenütt hirdették az igét. Az Úr együttműködött velük és tanításukat csodákkal kísérte és hitelesítette” (Mk 16,14-20).

Most majd egy-egy kisebb részletet ragadunk meg, hogy arra adjunk példát, hogyan lehet és kell az elejtettnek látszó mellékgondolatból egész, dogmatikai vagy tételre szélesíthető beszédet alkotni. – Ennek befejezése után több rövidre fogott beszédláncot közlünk, hogy arra is felhívjuk a figyelmet, hogy milyen módon lehetne az ünnep és a napi Evangélium szövegének egyeztetésével rendszeres fejtegetésben adni az Urunk mennybevitelével kapcsolatos gondolatokat. – Lássuk ezeket egyenként.

Különálló beszédek

1. beszéd: A tapasztalat és a hit

(Hitvédelmi beszéd: A hit gyökere)

Bev.: Az ember ismeretszerzésének kettős útja vagy: a tapasztalat és a hit. Látás vagy értés – a **tapasztalat útján** szerzhető megismerés (külső megismerés, belső értelmi elmélyedés), a mástól hallottak alapján pedig a **hit** lesz az ismerés alapja. Az előzőben a **jó megfigyelés a döntő**, az utóbbiban pedig a **személyes megbízhatóság**. – De ha ezek az ismeretszerzés fő útjai, akkor kérdés marad: milyen alapon szerzi életünk a vallásos életet irányító ismereteket? Mindezt pedig azért kérdezem a mai ünnepel kapcsolatban, mert olyan történetet állít eléünk a hit, amelynek valósága egész életirányunkat döntően befolyásolja, de ténybeli valósága az emberi tapasztalatnak lehetőségén túlra esik. Mert még az apostolok is – bár láthattak csodás egekbeszállást, de – a tapasztalati képe alapján csak rendkívüli eseménynek voltak szemtanúi, amely jelenség további magyarázatot követelt.

1. Vajon a tapasztalat-e a döntő erő? – kérdezhetjük először.

Az embert így lehetne jellemezni: kifelé néz és a kívülről hozott képeket **befelé** hozva életté alakítja. A művelet tehát – érzéki vagy értelmi – **kifelé hatoló**, de mindig azzal a céllal, hogy befelé gazdagítson. – A kifelé fordulás tapasztalat útján történik.

a) Lehet ez látás, hallás, érzéklés... Mind a külső világ adatait halmozza, és így az emberi lélek tartalmát gazdagítja. Azt azonban sohase feledjük, hogy a **tapasztalat** belső életet alakító értékgyűjtés!

b) Amit láttunk és hallottunk, azt csak **alappá** tesszük, mert az adatok sokaságából az értelem erejével új fogalmakat és ismereteket szerzünk. Ez a gondolkodás. Mindkettő az ember lelki tevékenysége, de egyik sem mondható – csálhatatlannak.

c) De az megállapítható, hogy sok igazság **mások közlése** alapján jut a lélekbe. – Bár itt **más a személy**, aki indít, mégis leszögezhetjük, hogy a közölt ismeret igazsága – a közlő személy **tudásán** és **szavahihetőségén** függ. – A lényeg ez: amit emberi, egyéni tapasztalat mutat, vagy mások közlése továbbít, annak teljes biztonsága a megismerés mikéntjétől és a személyek megbízhatóságától függ. Mindig kérdés marad: jól kutattunk-e, vagy megbízható személynek hittünk-e?

2. Vagy a hit kegyelme az értékes odahajlás ősi ereje? – ez a kérdések kérdése.

Erre felelve így szöveghetjük gondolatainkat: nem szabad azt hinni, hogy a hit és bizonytalankodás testvér-fogalom.

a) A hit Isten adta **kegyelem**. Tehát égi és igazi ajándék, amely az odahajló behódolást szüli az ember lelkében. Sőt ezt is olvassuk: „Hit nélkül nem lehet Istennek tetszeni. Annak ugyanis, aki Istenhez járul, hinnie kell, hogy létezik s hogy megjutalmazza azt, aki őt keresi” (Zsid. 11,6). Ez pedig azt jelenti, hogy a szerető Atya épp a hit útján fűzi Magához a szeretett gyermeknépet.

b) De azt is tudni kell, hogy a hit tárgya isteni **ige** és így égi igazság. Így belső lényege: az élet, a Szeretet teremtette világ kiteljesítése. Tehát nem az anyagiakra, a rejtett és földies kérdésekre vonatkozó igazságközlés. A hitnek fénye – az élet értelmének megvilágítása. Olvasd csak: „Hitből értjük meg, hogy a világot Isten igéje alkotta, vagyis láthatatlanból lett a látható” (Zsid. 11,3).

c) De azt is tudnunk kell, hogy a hit gyökere az **Isten**. Az, Aki tud és közölni akar. Tehát a tévedésmentes Közlő. Ne felejtsük: „Hittel telepedett le az ígélet földjén, mint idegen földön. Sátorban lakott Izsákkal és Jákobbal, akik ugyanannak az ígéletnek voltak társörökösei. Várta ugyanis azt a szilárd alapokra épülő várost, melynek tervezője és alkotója Isten” (Zsid. 11,9-10). – De a Mester szava még erősebben cseng: „...Hited meggyógyított” (Mt 9,22). És mindebből mi következik? Az a kettős tétel: Az Isten közlése természetfeletti tökéletes igazság, és ez az igazság a természetfeletti életet alapjában hozó belső megindulás. Ha érték, aminthogy érték a tapasztalat, akkor nagyobb érték és teljesebb igazság a hit útján elfogadott tétel. Mégpedig azért, mert ez felsőbbrendű életet szolgáló égi ajándék. „Én vagyok a föltámadás és az élet: aki bennem hisz, mégha meg is halt, élni fog” (Jn 11,25). Lám! A Mesterhez hajló ember – az örök életet birtokló – végnélküli isteni teremtmény.

Bef.: Mivel foghatnók egybe a mondottakat? Ezzel a felelettel: a tapasztalat előkészítő jellegű és így a praeambula fidei-hez tartozik, de a hittel való odahajlás az isteni kegyelmen indul és az élet teljességének megalapozása. – De bízzál abban, embertestvér, hogy **ez** mindenkinek adatik. „Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott” (Ef. 4,7). Csak éljen vele az akaró ember! Az igazság azután ezt váltja ki belőlünk: „Figyelj, népem, tanításomra, hajtsd füledet szájam igéire” (Zsolt. 77,1). Ha pedig most az egekbeszállás kinyilatkoztatásának ünnepén hitünk az Úr mennybevitelét hirdeti, akkor ennek az isteni megdicsőülésnek és közlésnek az az **alanyi háttére**, hogy légy boldog ember, mert hazatér a lelked – az egek világába!... Mestered hazatért az Atya országába, a „Mester fiait”, mi is hazatérünk a lelkünk áhítózza örök világunkba.

2. beszéd: A Mester intelme

(Erkölcsei beszéd: A Mester közeledése)

Bev.: Hogyan közeledik felénk a dicsőséges Mester? A halála előtt emberként szól, a feltámadás után – jelenésben mutatkozik. – De mit akar ezzel közölni a Mester?

1. Megjelenésével figyelmeztet.

A megjelenése kettős. A tanítványok előtt közvetlen és érzékelhető, a mi lelkünkben belső, csendes és észlelhető.

a) A történelmi megjelenése – a múlthoz tartozik. Ezt írja le az evangélista: „Előző könyvemben, kedves Teofil, elbeszéltem, mi mindent tett és tanított Jézus egészen mennybevétele napjáig” (Ap.Csel. 1,1-2). Ezt életalpnak hirdeti az apostol: „Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem jut az Atyához, csak én általam” (Jn 14,6).

b) A lelki jelenés: a jelennek adománya. Ez is valóság. – De mikor észlelem? Ha felfigyelek sugallataira. Ha felfigyelek tetteim értékelésére.

2. Hogy hitre hangoljon bennünket.

Szól az Úr: „Halljátok, egek, és figyelj füleddel, föld, mert az Úr beszél: fiakat neveltem és felmagasztaltam, ők azonban megvetettek engem!” (Iz. 1,2). – De a Mester mindkét jelenése lelki életre indító közlő.

a) Az első történelmi, azért adódik, hogy higgyük az útmutatást.

b) A második pedig azért észlelhető, hogy éljük az isteni élet boldogságát. Ez lelki megjelenések útján szól (Alacoque Margit, Szt. Ferenc stb.). Ez – misztika. Ez egyéni megindulásaimban is észlelhető. Ez életirányítás.

Bef.: Íme a Mester állandóan velünk, hogy kitartó lendülettel törjön Felé, alakuljon és simuljon Hozzá – a lelkünk!

3. beszéd: A Mester feddő szava

(Erkölcsei beszéd: A Mester fedd)

Bev.: A Mester hívó kegyelme – szeretet. De az Úr ítélő szava feddő is lehet: a mai Evangélium nyomán. – Kérdezzük, kik felé fordul feddő beszéddel a Mester?

1. Feddi – a hitetleneket.

Ennek oka: szóltam, szeretettel közeledtem, megjelentem, s nem hittetek.

a) A jóságra nem hajlott a szívetek. „...ha... nekem nem hisztek, higgyetek a tetteknek, hogy végre lássátok és elismerjétek: az Atya énbennem van és én az Atyában” (Jn 10,38).

b) Az igazságot eltakarja sötét lelketek. Erről szól az Írás: „Már elmondtam nektek, felelte az, de nem hallgattatok rá. Miért akarjátok még egyszer hallani?” (Jn 9,27).

2. Feddi a keményszívűeket.

Ennek oka: az igaz és égi utat tártam fel előttetek, de a lélekutat járni nem akaró testvér anyagias, durva természetű.

a) Bűnösen tapadó az életetek. Isten felé nem akar szárnyalni lelketek.

b) Pedig ez volna a feladat: „Ha tehát Krisztussal föltámadtatok, keressétek ami odafönn van, ahol Krisztus ül az Isten jobbán. Ami odafönn van, arra irányuljon figyelmetek, ne a földiekre. Hiszen meghaltatok és életetek Krisztussal az Istenben van elrejtve” (Kol. 3,1-3).

Bef.: Ezért ajkán a kemény feddés. Mit tegyen tehát az ember? Hallgassa és élettelevényként fogadja be az isteni ígét (Példa: a magvető példabeszéde: Lk 8. fej.). És mit tegyen? „Újuljatok meg gondolkodástok szellemében” (Ef. 4,23).

4. beszéd: A Mester parancsa

(Erkölcsei beszéd: Az Úr parancsszava)

Bev.: Apostolainak szól és rajtuk keresztül hozzánk is beszél. Kettős a parancs, de végül is a másodikra helyeződik a hangsúly. Mik ezek az isteni parancsok?

1. Tanúi legyünk az Ő igazságainak.

Ez tehát a tanúságtétel az igazság mellett.

a) Ebben odahajló hitet követel a Mester. „Én vagyok a föltámadás és az élet: aki bennem hisz, még ha meg is halt, élni fog” (Jn 11,25).

b) Továbbá hit megvallását parancsolja az égi Mester. „Mindazt tehát, aki megvall engem az emberek előtt, én is megvallom mennyei Atyám előtt” (Mt 10,32).

2. Életté alakítsuk az Ő igazságait.

De a lényeg ebben a második parancsban pihen.

a) Legyünk az égi Mester tanítása alapján élők. Ennek lényege: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal.2,20).

b) És legyünk az isteni élet másolásában is szolgálók. Ezt emeli ki a Mester mondván: „aki első akar lenni, legyen mindenkinek cselédje” (Mk 10,44). Család, környezet – mindenkit erre kötelez, a hivatásos tanítót pedig a hivatása kötelezi.

Bef.: És mi ennek az eszköze? Az újjászületés vízből és Szentlélekből: „Bizony, bizony mondom neked, ha valaki újra nem születik vízből és Szentlélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5). „Uram, kiáltok hozzád, hallgass meg engem, figyelj szavamra, midőn hozzád kiáltok” (Zsolt. 140,1).

5. beszéd: Az apostolok hivatása

(Dogmatikus beszéd: Az apostolok küldetése)

Bev.: Az Úr távozása után is megmaradt az apostolok hivatása. Egyszerűen azért, mert a megváltás kegye az üdvözülés feltétele, de az üdvösség kidolgozása az emberiség feladata. – Milyen hivatást

adott tehát a Mester az itt maradt apostoloknak?

1. Vegyük a Szentlélek erejét.

Ez valójában erőfelvétel. De égi! Arra vonatkozik, hogy világított ésszel és erősített lélekkel álljanak szolgálatba a Mester adta tanító igével.

a) A szolgálat tárgya a kinyilatkoztatás ténye és az isteni szeretet kegye.

b) Az erősítést a Szentlélek adja megvilágító kegyelemmel. Ezért mondja a Mester: „A Vigasztaló pedig, akit az Atya nevemben küld, megtanít majd mindenre és eszetekbe juttat mindent, amit mondtam nektek” (Jn 14,26).

2. És hirdessék a megváltás kegyét.

Ez valójában életszületés. De a lényeg ez: „Egyikünk sem él, s egyikünk sem hal meg önmagának. Míg élünk, az Úrnak élünk, s ha meghalunk, az Úrnak halunk meg” (Róm. 14,7-8). – És miben áll?

a) Magunk átnemesítésében. Nekik olyannak kell lenniük, mint a Mesterüknek. Így kell élniük: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

b) Mások átalakításában. „Bizony, bizony mondom neked, ha valaki újra nem születik vízből és Szentlélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5). Ennek alapindítása – a kinyilatkoztatás közlése. „Mi azonban a megfeszített Krisztust hirdetjük: Aki a zsidóknak ugyan botrány, a pogányoknak meg oktalanság” (1Kor. 1,23). Ennek eredménye – Isten báránynépének gyarapodása.

Bef.: A tanítványok itt maradtak, hogy a – hazavágyó – népek segítőtívé, szolgálivá lehessenek.

6. beszéd: A hit és üdvösség

(Dogmatikus beszéd: A hit lényege)

Bev.: A hit kegyelem, de az élő hit az emberi lélek átalakítója. A Mester egyenesen követeli, hogy hittel tekintsünk Reá! – Milyen szerepet tölt tehát be az ember életében?

1. A hit a természetfeletti élet gyökere.

Erről szól az apostol mondván: „Hittel kapott Noé fölvilágosítást a még láthatatlan dolgok felől, s szent félelemmel eltelve, bárkát épített családjá megmentésére. Hite erejével ítélte el a világot és lett részese a hitből fakadó megigazulásnak” (Zsid. 11,7).

a) Egekből ered. Ezt hirdeti az apostol: „az Isten előtt történő megigazulásról a Jézus Krisztusban való hit által, melyben minden hívő részesül. Ebben nincs különbség” (Róm. 3,22). Az élő tanítás ezt mondja:... (Tridentium).

b) Emberlélekben fogant és a természetfeletti ember életét szüli. Ezt tanítja az apostol: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen, annak, aki hisz öbenne” (Jn 1,12).

2. Az üdvösség a természetfeletti élet gyümölcse.

De elég eredő-e az elfogadása az isteni igének? Nem! Többet eredményez.

a) Természetfelettivé alakítja a földi életet. „A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5).

b) Ennek nyomán termi az örök élet gyümölcset. „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54). „Az én testem valóban étel s az én vérem valóban ital” (Jn 6,55), „Aztán így szól a király a jobbán állókhoz: Jöjjetek Atyám áldottai! Vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot. Éheztem ugyanis és ennem adtatok, szomjaztam és innom adtatok, vándor voltam és befogadtatok...” (Mt 25,34-35).

Bef.: Istentől jó a hit égi ajándékként és a földi életben érvényesülve isteni életet termel – az Isten országára.

7. beszéd: Az Úr igehirdetőinek égi kincse

(Erkölcsei beszéd: Az igehirdetők kiemelt égi ajándéka)

Bev.: Milyen kincsekkel ruházza fel az ég Ura a földön dolgozó küldötteit? Röviden felelet ez: égi hatalmat ad nekik, hogy a földiek és lelkiek uralmával Hozzá segítsék a zarándok embereket. – Miben látjuk ezt a hatalmat?

1. Uralomra juttatja övéit a földiek felett.

És ennek jelentkezése?

a) Győzhetnek a föld erői felett. Valóság lesz az Írás szava: „Szaporodjatok, sokasodjatok, s töltsétek be a földet és hajtsátok uralmatok alá a tenger halait és az ég madarait és minden állatot, mely mozog a földön” (1Móz. 1,28).

b) Csodás erővel diadalmaskodnak a föld hatalmasai felett. Legyen igazság ez: „Benne (Krisztusban) kaptátok ti is a megígért Szentlélek pecsétjét, miután hallottátok az igazság igéjét, az üdvösségeteket hirdető evangéliumot, és hittetek is benne” (Ef. 1,13).

2. Hatalmat nyernék a lelkiek felett.

Ez már magasabb rendű hatalom. – És mi ennek a lényege?

a) Temethetik a lélek bűneit. Ezért mondja a Mester: „Akinak megbocsátjátok bűneit, bocsánatot nyert, akinek pedig megtartjátok, az bűnben marad” (Jn 20,23).

b) Feltámaszthatják a lélek alvó erényeit. „Ezért figyelmeztetek, szítsd föl magadban Isten kegyelmét, amely kézfeltételem által benned van” (2Tim. 1,6).

c) Kibonthatják az isteni élet szépségét. Ilyenné lesz a saját életünk és mások élete.

Bef.: És ez az igazi hatalom! Mert ez előtt meghajló a föld embere!

8. beszéd: Az élettisztító csordulás

(Dogmatikus beszéd: A víz csodaereje)

Bev.: A feltámadás után ezt a parancsot adta a Mester: „Menjetek, tegyetek tanítványommá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya, a fiú és a Szentlélek nevében” (Mt 28,19). Mintha ezt jelzné: küldetésetek erejét közöljétek a keresztség lélekcsofát ígérő kiszolgáltatásával. – De hogyan kell értelmeznünk a távozni készülő Mester utolsó szavainak egyikét?

1. A víz ereje tisztít.

Általános tétel ez, de minket a lélek világa érdekel. Mi ennek a lényege?

a) A szentség ereje Isten fiaivá fogad. „Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözülni fog; aki nem hisz, elkárhozik” (Mt 16,16).

b) A szentség ereje isteni életre erősít. „Mindaz, aki e vízből iszik, ismét megszomjazik. De aki abból a vízből iszik, melyet én adok, nem szomjazik soha többé” (Jn 4,13-14).

2. Mert a Mester Vére erőt biztosít.

De honnét ez az erő? Ez a kérdések kérdése.

a) A Keresztsen vér csordul áldozatul. Ennek ereje a lélektisztulás ténye. „Hiszen tudjátok, hogy nem múlandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19).

b) Az ember homlokán víz csordul – és ez a Krisztushoz fonódás eszköze. „...kereszteljétek meg őket az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében” (Mt 28,19). Ehhez a külső jelhez és isteni ígérezhez fűzte az Úr az újjászületés tényét. Ezért mondjuk: Christus acquisit et nos renati sumus.

Bef.: Az Úr parancsa – az ember újjászületésének alapja.

9. beszéd: Az ördögűzés

(Dogmatikus beszéd: A gonosz lélek feletti uralom)

Bev.: Az Istennel élők ördögöket úznak. Az Isten kiváltságos teremtményei az angyalok, az Isten ellen forduló gögösök képviselői az ördögök.

– Mi a hatalmuk, és mi az Úr által küldöttek hatalma?

1. Köthet a gonosz lélek.

A lényeges tétel: személyes létezés a sátán, tehát személyes hatalmat gyakorolhat.

a) Erősíti az ösztönös kilengéseket. Itt is tüzet gyújtó.

b) Gúzsba köti a jóra hajló készségeket. Minden kísértés elködösíti a jó készségeket és színezi a bűnök jóságát. Itt leszorító.

2. De feloldoz – az isteni lélek.

Ámde az Isten ereje – mindenekfeletti és mindig győzelmes erő.

a) Az ösztön lidércfényét az igazság fényével elködösíti. A fénylobbanás ködbe vonja és az értékeket megvillantja. Jól jegyezd meg: „Ne gyűjtsetek kincset a földön, ahol moly és rozsda emészt, ahol tolvajok betörnek és lopnak. Gyűjtsetek kincset a mennyben, ahol se moly, se rozsda nem emészt, tolvajok nem törnek be és nem lopnak. Ahol a kincsed, ott a szíved is” (Mt 6,19-20).

b) De földre szorító erővel szemben a kegyelem erejével az egek felé fordítja. Olvasd csak: „Bizony látom a megnyílt eget, s az Emberfiát, amint az Isten jobbján áll!” (Ap.Csel. 7,56).

Bef.: Így értelmezd az ördögűzés égi hatalmát!

10. beszéd: A nyelvek adománya

(Erkölcsei beszéd: Az égi hírt mindenki érti)

Bev.: Isten adománya, hogy az Ő szavát minden teremtmény érti. Az öntudatlan világ hűségesen követi, az ember pedig értelemmel felfogva, akarattal felé hajolva – létté teremt. De minden ember! Jól mondja az apostol: „Talán csak a zsidóké az Isten, s nem a pogányoké is? Bizony a pogányoké is” (Róm. 3,29). – Vizsgáljuk csak: mi a természete az isteni igének?

1. Mindenütt csengő!

Arról van szó, hogy igazoltassék, hogy Isten szava mindenütt szóló.

a) Szól a nagy természetben. – Az igaz, a szép, a jó, végül Isten tanító igéje. Olvasd csak: „Hiszen ami benne láthatatlan: örök ereje és isteni mivolta, a világ teremtése óta művei alapján értelemmel fölismerhető” (Róm. 1,20).

b) Szól a személyes kinyilatkoztatásban. „Miután többféleképpen és különböző módon szolt hajtandán Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szolt hozzánk. Őt rendelte a mindenség örökösévé, hiszen általa teremtette a világot is” (Zsid. 1,1-2).

c) Cseng – az élő tanításban. „Aki titeket hallgat, engem hallgat. Aki titeket megvet, engem vet meg, aki pedig engem megvet, azt veti meg, aki küldött engem” (Lk 10,16).

2. Az égi hangok a lelkieket nem értékelők kapuján, a lelkiekre hangoltak a lelken is kopogtatnak.

a) A földiekre hangolt lelkek azonban csak értik. Legalább a szavakat. Ok? A föld hangjára rezonálnak. Sok bennük a resonantia terrae. Ennek eredője végül: „Kötözzétek meg kezét-lábát, s dobjátok ki a külső sötétségre!” (Mt 22,13).

b) De az égiekre hangoltak örömmel veszik. És mit okoz bennük? Felébresztik értékük tudatát. „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7). Boldogítják az örök életre hívogató akkordok zenéje. „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23)

c) És csengésük nyomán igaz lesz bennük: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12).

Bef.: Legyen lelkünk kincse: resonantia vocis divinae!

11. beszéd: A kígyók birodalmában

(Erkölcsei beszéd: A gonoszok között)

Bev.: Az emberek alattomos világába képzelj magadat! Mert ebben is hátramaradt a földi életben élő ember. – Mit tesznek, és miképpen feleljen a lelked?

1. Hamiskodva alattomoskodnak.

Nem elítélés miatt, hanem védekezés miatt gondoldj rájuk. Micsodák és kicsodák ők? Tevékenységük mutat rájuk.

a) A hazudozás a nyelvük. Róluk szól az Írás: „A ti atyátok az ördög, és atyátok kívánságait akartok követni. Gyilkos az kezdet óta. Nem tartott ki az igazságban, mert nincs igazság benne. Amikor hazudik, saját természete szerint beszél. Hazugság ő és a hazugság atyja” (Jn 8,44).

b) Támadás az eszközük. Sértő, bántó, gyalázó és rágalmazó. Sőt, átfutólag győzelmes is a gonoszságuk.

2. És te igazsággal győzedelmeskedel.

Mit tegyek? „Erősödjétek meg az Úrban, hathatós erejéből” (Ef. 6,10). És mit tegyek velük szemben?

a) Legyen igazság a hangod. Ne felejtsd: „Igazságot vásárolj – és el ne add! – Bölcsességet, fegyelmet és okosságot!” (Péld. 23,23).

b) Legyen szeretet a dalod! A nagycsütörtöki lábmosás szertartásával énekeld: „Új parancsot adok nektek: Szeressétek egymást! Amint én szerettelek titeket, úgy szeressétek egymást ti is” (Jn 13,34).

c) És győzelem lesz az osztályrészed. „A szeretet ebben mutatkozik meg: Nem mi szerettük Istent,

hanem ő szeretett minket, és elküldte Fiát engesztelő áldozatul bűneinkért. Szeretteim, ha Isten így szeretett minket, nekünk is szeretnünk kell egymást” (1Jn. 4,10-11).

Bef.: Hátrahagyottak vagyunk a földön. Ellenségek között élünk a földön. De győzedelmes lesz isteni és igaz életünk!

12. beszéd: A méregpohár

(Erkölcsei beszéd: A lélekmérgezés)

Bev.: Az Isten földi országában maradók hivatása, hogy az élet éltető italával táplálják az Úr nyáját. Azzal az itallal, amelyről ezt írja az apostol: „Mindaz, aki e vízből iszik, melyet én adok, nem szomjazik soha többé” (Jn 4,13-14). De **csak** ezt a serleget kínálják nekünk?

1. Meg akarnak ölni méreggel.

a) De kik tudnak ellenállani a szellemi méregnek? Az apostoli lelkek. Magukban is erősek, és Istentől erőt sugárzókat másokra. Az erő forrása: „Legyetek tehát okosak és ügyeljete arra, hogy helyesen imádkozzatok. Mindenekelőtt tartsatok ki egymás odaadó szeretetében, mert a szeretet sok bűnt eltakar” (1Pét. 4,7-8).

b) De a bűnökben élők – nem. Gyenge a lelkük és földies az érdeklődésük. Róluk áll: „Aki meg akar gazdagodni, kísértésbe esik, az ördög kelepccéjébe, és sok okatlan meg káros kívánságba, melyek romlásba és kárhozatba döntenek az embert” (1Tim. 6,9). (Pl.: Molnár Ferenc: „Az ördög malma”).

2. És örök életet szereznek áldozatos halállal.

De még a gonoszok serlegkínálása is végül életet teremt. De hogyan?

a) Győzünk a kísértés felett. Így érdemeket gyűjtünk. „Ne engedjete az ördögnek” (Ef. 4,17).

b) Vágyat ébresztenek az igazi lélekital iránt. Olvasd csak: „Uram,... add nekem ezt a vizet, hogy ne szomjazzam...” (Jn 4,15). Így a helyes irányba terelnek.

c) Végül hörpinti velünk az igazi kelyhet, és így örök életet nyerünk. „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54).

Bef.: Még a méregpohár is az örök élet serlegévé változik. Ez a Krisztust követők csodája.

13. beszéd: A betegek gyógyítása

(Erkölcsei beszéd: Az Úr követéinek szolgálata)

Bev.: A hazatért Mester további munkára hagyja itt a tanítványait. „Nem az egészségeknek kell az orvos, hanem a betegeknek. Menjete csak és tanuljátok meg mit tesz az: Irgalmasságot akarok és nem áldozatot. Nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem a bűnösöket” (Mt 9,12-13). – Ezek gyógyítása kiknek a feladata marad?

1. Az Úr követői gyógyíthatják a testi betegeket.

Természetesen az Úr küldetése és ereje alapján. – Miben áll ez a gyógyítás?

a) Testi bajok enyhítésében. Van ebben szerepe a kegyes szeretetnek. „A test gyakorlásának ugyanis kevés a haszna, de az istenfélő élet mindenre jó, mert a jelen és a jövő élet ígérete kíséri” (1Tim. 4,8).

b) Ezért a testi bajok gyógyítását előmozdító tudományok áldozatosan szorgalmazandók.

2. De mindenkifelett gyógyíthatják a lelki betegeket.

Ámde a testi betegek a lelki betegek jelképei is. Azokat kell különös gonddal gyógyítani.

a) A bűnösöket kell bűnbánatra vinni, hangszórákká kell lennünk, mondván: „Ő az, akit Izaiás próféta említ, amikor így szól: „A pusztában kiáltónak szava ez: Készítsétek elő az Úr útját! Egyengetétek ösvényeit!” (Mt 3,3).

b) A szokványos bűnösöket kell átnevelni. – Ez állandó és lélektani, de természetfeletti kegyelemmel végzendő feladat. A bűnös betegeket kell visszavezetni. Ez már medicina pastoralis (tudatalatti világ!).

Bef.: Ez a gyógyítás – áldozatos és isteni élet teremtés.

14. beszéd: Az Úr örök otthona

(Dogmatikus beszéd: Az életünk célja)

Bev.: Róla ezt írja az Írás: „Az Úr Jézus, miután szavait befejezte, fölment a mennybe és az Isten

jobbán foglalt helyet” (Mk 16,19). Ide ment a Mester. És ide vár az édes Üdvözítő. – És mi vár valójában?

1. Az egek világa.

Mindenek Ura az Isten, de földi országa a Terra bolygó emberségé.

a) Az egek világa az Ő hazája. Ennek alapja: „Higgyétek, hogy én az Atyában vagyok, és az Atya énbenem” (Jn 14,11). Ennek hirdetése: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

b) Az egek világa – az élet teljessége. Otthonra vágyott hazája az Isten földi népének.

2. Az égi Atya jobbja.

És az a világ mit tár elénk?

a) Az örök Atyát. Azt az országot, ahol az Atya jobbán ül a Fiú.

b) Azt a hazát, ahol örök egységben él az Atya, a Fiú és a Szentlélek. De olyan hazát tár elénk, ahol otthont talál a föld zarándoka is.

Bef.: Az Írás ígéréte szerint – ott lakozzék a föld embere.

15. beszéd: És mi lesz a tanítványok sorsa?

(Erkölcsi beszéd: A föld zarándokainak hivatása)

Bev.: És mi lett – az ittmaradókkal? Róluk ezt mondja az Írás: „Azok pedig szétszéledtek és mindenütt hirdették az ígét. Az Úr együttműködött velük és tanításukat csodákkal kísérte és hitelesítette” (Mk 16,20). Tehát:

1. Tanítói lettek a népek.

a) Az Úr ígét hirdették. Maguk hitték. „Bízom abban, hogy aki megkezdte bennetek a jót, be is fejezi Krisztus Jézus napjáig” (Fil. 1,6). Másoknak hirdették.

b) Az Úr népét a Mesterhez vitték. „Más juhaim is vannak, amelyek nem ebből az akolból valók. Azokat is ide kell vezetnem. Hallgatni fognak szavamra: egy akol lesz és egy pásztor” (Jn 10,16).

2. És csodatevő sugárzó lelket az isteni Erőnek.

Az Isten segítő kezének jelei –a természet erői feletti uralom.

a) Csodajeleket tettek. „Péter azonban ezt mondta nekik: „Aranyom, ezüstöm nincs, de amim van, neked adom: a názáreti Jézus Krisztus nevében kelj föl és járj!” Ezzel jobb kezével megragadta és fölsegítette, mire annak tüstént erő szállt a lábába és izületeibe, úgy hogy fölugrott és járni kezdett. Velük együtt bement a templomba, s ide-oda járkálva és ugrándozva dicsérte az Istent” (Ap.Csel. 3,6-8).

b) És így sokakat a Mesterhez vezettek.

Bef.: Csak azért és addig van a földön ember, míg hivatást teljesít (Szent Lajos király hídjá”...).

16. beszéd: És mi lett az Isten pecsétje?

(Dogmatikus beszéd: Az isteni tanok pecsétje)

Bev.: De mivel igazolják a tanítottak igazságát a föld munkásai? Milyen jelek kísérik őket és milyen jelek láthatók nyomukban? Mivel igazolják tehát isteni küldetésüket?

1. A feltámadt Mester segítő kezének észlelhető hatásaival.

Csodák a természetben.

a) Ezekről mondja a Mester: „A hívőket ezek a jelek fogják kísérni: Az én nevemben ördögöt űznek, új nyelveken beszélnek, kígyókat vesznek majd a kezükbe, és ha valami halálos mérget isznak, nem árt meg nekik, betegek teszik a kezüket és azok meggyógyulnak” (Mk 16,17).

b) Átalakulás a lélek világában (Saulusból Paulus: Ap.Csel. 9. fej.).

2. És diadalmas lesz az emberi lélek.

Ebben dolgoznak eredményesen az Úr követői. Itt átalakító erőközlésről van szó.

a) Földre hajló a természet. És eget vágyó az isteni természet. De jelszavunk legyen: „Ami odafönn van, arra irányuljon figyelmetek, ne a földiekre” (Kol. 3,2).

b) Szenvedéstől irtózó a földi természet, – és szenvedést vállaló az isteni természet. A Mester példája is erre utal. „Atyám, ha lehetséges, vedd el tőlem ezt a kelyhet, de ne az én akaratom teljesejék, hanem a tiéd” (Lk 22,42).

c) Véges keretben mozgó a földi élet, és végnélkülivé nemesedik az isteni élet. Ennek eredője: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

Bef.: Az ilyen pecsétet hordozók – az Isten igazi követői, hallgassunk rájuk.

*

– **Az ünnep gondolatából és az Evangéliumból** merített, de igen rövid útmutatásnak szánt beszédvázlatok A cél: indítást adni a szónoknak.

1. beszéd: Oromról – az égbe

Bev.: A „Parsifal” Grál lovagjai kastélyáról, ahol a magasságokban laknak az Isten tiszta lovagjai...

1. A földön hivatást teljesít a Mester.

2. Az égben az Atyához ér a Messiás.

Bef.: Így fogja egybe a gondolatot: ennek a magasságbeli várnak akarunk lakói lenni, hogy dolgozva mi is az Atyához jussunk.

2. beszéd: A távozó Mester lelke...

Bev.: Meríthető Krisztus főpapi imájából, amely feltárja a távozás előtt az Úr lelkét.

1. Kevésre becsüli a földieket.

„Mit ér az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de lelke kárt szenved? Mit is adhatna az ember cserébe a lelkéért?” (Mt 16,26).

2. Nagyra becsüli a szeretett lelkeket.

„...mint ahogy az Atya ismer engem és én ismerem az Atyát. Életemet adom a juhokért” (Jn 10,15).

3. Mindennél nagyobbra értékeli az örök értékeket.

„Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54).

Bef.: Így alkotható meg: könnyen szakad el a földtől, szeretet-kapcsolatban marad velünk és örökké együtt él az égi Atyával!

3. beszéd: Az elhagyott tanítványok lelke...

Bev.: A magára hagyott Robinson lelkének hangulata színezhető...

1. Fájdalmas a fizikai elszakadás érzése.

„Most elmegyek ahhoz, aki küldött engem. De senki közületek nem kérde tőlem: Hová mégy? hanem, mivel ezeket mondtam, szomorúság tölti el szíveteket” (Jn 16,5-6).

2. Vigasztaló az örök lélekkapcsolat ereje.

„Azon a napon majd az én nevemben kértek, és nem mondom majd nektek, hogy én kérem az Atyát értetek” (Jn 16,26).

Bef.: Színezhető a távozó gyermek otthonában lógó szülői kép boldogító látása... Hát milyen boldogító a Mester lelki jelenlétének tudata?!

4. beszéd: Az Úr sohasem távozik...

Bev.: Így alkotható meg: Szt. Ferenc csodalátását kellene megszereznünk, amely mindig látta az Istent.

1. Örök tanaival kísérőnk.

„Ég és föld elmúlik, de az én igéim el nem múlnak” (Mk 13,31).

2. Örök áldozatával gyámolítónk.

„Nem is bakok vagy borjak vérevel, hanem tulajdon vérevel lépett be egyszer s mindenkorra a Szentek Szentjébe, s örök megváltást szerzett” (Zsid. 9,12).

3. Örök kegyelem-árasztásával erőnk.

„Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott” (Ef. 4,7).

Bef.: Tehát összefoglalhatja: életünk örök Útitársa a Mester!

5. beszéd: Urunk a lelkek Lakója

Bev.: A kőtemplom örök Lakójáról szólhat. Ez azután előkészíti a lélekszentélyt, ahol valóságos otthont talál a Mester.

1. Szentélyünkben Ő a Lakó.

„Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten Lelke lakik bennetek?” (1Kor. 3,16).

2. Az örök szentélyben mi leszünk a lakók.

„... hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: Ezt a következtetést lehetne levonnunk: szentély a földön testi-lelki egységünk, embervoltunk, égi szentélyt lakó az örök életben hazatért vándorszemélyünk. Íme, ez az igazi életoptimizmus!

6. beszéd: Az Úr misztikus teste

Bev.: Fejtegethető ez a fenséges tanítás: az Úr misztikus testének tagjai vagyunk.

1. Minden porcikánkkal Magához fűz a Mester.

„Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten Lelke lakik bennetek?” (1Kor. 3,16).

2. Tagjaiként indít minket az Úr Lelke.

„... hogy hittel Krisztus lakjék szívetekben, s ti gyökeret verjeteek és alapot vesseteek a szeretetben” (Ef. 3,17).

Bef.: Vehető abból a gondolatból: teljesen az Úrhoz tartozik életünk. – Ez is optimizmus.

7. beszéd: Remegő emberek – Istent féltő lelkek

Bev.: Rajzolhatjuk a piramisokat építő és üldözöiktől remegő zsidók lelkének képét.

1. A szenvedést várók – örök remegők.

„Letettek engem a verem aljára, a sötétségbe s a halál árnyékába” (Zsolt. 87,7).

2. Az Istennel élők mindig bizakodók.

„Istenem, tebenned remélek; ne hagyd, hogy megszégyenüljek” (Zsolt. 24,2).

Bef.: Azt a gondolatot vegyük bezáró igazságnak, mindnyájan Istenünk számára lélekszentélyt építünk, és így boldog lehet életünk.

8. beszéd: Hősök nemzedéke

Bev.: Színezhető: a pogányok hősei és a hős félistenek. – De kérdezhető: ezek-e az igazi hősök? Tárgyalásunk így felelhet a kérdésre: az igazi hősök a lélek erősei.

1. Erősek – önmaguk fegyelmezésében.

„Enyém a tanács, az igazságosság, enyém az okosság, enyém az erő!” (Péld. 8,14).

2. Erősek – a mások gyámolításában.

„Én azonban imádkoztam érted, hogy meg ne fogyatkozzék a hited, hogy te egykor megtérve megerősítsd testvéreidet” (Lk 22,32).

Bef.: Rajzolható a mártírok élete és haláluk erős volta. Így örök élet erősei lettek!

9. beszéd: Kik az „Isten gazdagjai”?

Bev.: Anyaga vehető abból a gondolatból, hogy mindenki többet és többet akar bírni a világból, hogy gazdag legyen. – Tárgyalásunkban vessük fel a kérdést: ezek-e az igazi gazdagok? „Mivel pedig fiak vagytok, Isten elküldte Fiának Lelkét szívünkbe, aki ezt kiáltja: „Abba, Atya!” (Gal. 4,6).

1. Aki magában hordozza az Istent.

2. Akik élnek is magukban az Istent.

„Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

Bef.: Arra konkludáljon: csak az örök értékek a kincsek kincsei.

10. beszéd: A Szentlélek tüzeinek hordozói

Bev.: Vehető a „Lámpagyújtogató” vers szövegéből, amely szerint a kis gyermek igénye, hogy lámpagyújtogató akar lenni, mert nincs szebb, mint elűzni a sötétséget és lobbantani a szent fényességet.

1. Kiégeti az ösztön tüzét.

2. Fellobbantja a szeretet lángját és fényét.

Bef.: A próféta lemondásával szemben kérdezhetjük: sohasem akasztjuk fűzfák ágaira lantunkat?...

11. beszéd: Mi az élet útja?

Bev.: Werfel gondolatával indulhatunk, amely szerint az előretörő emberélet útja: lefelé hanyatlás, vagy fölfelé emelkedés.

1. Lefelé süllyedve is halad az élet.

„Rettenő haláluk lesz a bűnösöknek, s akik gyűlölik az igazat, megbűnhődnek” (Zsolt. 33,22).

a) Törődik.

b) Majd öröklődve – felfelé áhítozik. „Mert összetörik a gonosznak karját, de erőt ad az Úr az igaznak” (Zsolt. 36,17).

2. Felfelé emelkedve szárnyal az élet.

a) Tisztul. Ezt segíti a Mester. „Ezekben gyakorold s ezeknek szenteld magadat, hogy haladásod mindenki előtt nyilvánvaló legyen” (1Tim. 4,15).

b) Szárnyal. „Amint kívánkozik a szarvas a forrás vizéhez, úgy kívánkozik lelkem tehozzád, Istenem” (Zsolt. 41,2).

Bef.: Diadalt csendíthetünk mondván: még a lefelé süllyedés ellenére is emel a Mester (bűnbánat! „O felix culpa”: Szt. Ágoston elmélete)!

12. beszéd: Az örök élet kapujánál

Bev.: Szögezzük le, hogy közös utunk ehhez a kapuhoz vezet. – Kik előtt tárulnak két szárnyra a kapuk?

1. Akik az Úrral éltek a földön.

„Jöjjetek Atyám áldottai! Vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot” (Mt 25,34).

2. Akiket azután örök vendégül lát a Mester az égben.

„Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23)

Bef.: Gondoljunk a főhajók útjára, amelyek eleven lendülettel törnek a tengerek felé...

13. beszéd: Ascensio Domini

(1957)

Bev.: Mi az élet éltető erejének útja?... A gyökér a földbe ereszkedik, a virág a légűrbe emelkedik. – Az ember útját is – az **ascensio** jellemzi. – De miben áll ez?

1. Ascensio – ad altiora.

a) Virágok útja... A gyökér elhagyja a földet és a szabad levegőben színpompába öltözik. De gyökerével – a földben marad!

b) Ember-virágok szíromba szökkennek. – De mit jelent ez? Élnek a földön, de levetik az anyagok kötelékeit és a lelki, szellemi területre törnek.

2. Ascensio – ad spiritualia.

a) Vágyai – égiek után törnek.

b) Kegyelmi élete – szintén égi magaslatra emelkedik.

Bef.: És mit hirdet a Mester **ascensio-ja**? Ascendit filius – ad Patrem. Mi is ide jutunk.

Beszédláncok

Most következő rövid beszédvázlatok rendszeres egészbe foglalnak láncokba tételeket az ünnep gondolatköréből és különösen az evangéliumi szövegből.

I. beszédlánc címe: A mennybemenetel dogmája

Ez a beszédlánc azt akarja, hogy részlegesen teregesse azt a kinyilatkoztatott igazságot: egekbe tért a Mester. A módszer az legyen, hogy tárgyi értelmét, didaktikai jelentőségét, természetfeletti, de észlelhető előkészítését és tényét ismertesse.

1. beszéd: Az isteni Mester megdicsőülése

Bev.: A Mester útja – küzdelem és áldozat. De hogyan dicsóíti Őt az égi Atya?

1. Életében – csodákkal és megnyilatkozásokkal.

„Jézus bejárta egész Galileát. Tanított a zsinagógákban, hirdette országának örömhírét és meggyógyított a nép között minden betegséget és minden bajt” (Mt 4,23). – „Akkor a mennyből ez a szózat hangzott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik” (Mt 3,17).

2. Halála után feltámadással és égbeszállással.

„Meg volt tehát írva, hogy a Messiásnak szenvednie kell és harmadnapon halottaiból föl kell támadnia” (Lk 24,46). „Az Úr Jézus, miután szavait befejezte, fölment a mennybe és az Isten jobbján foglalt helyet” (Mk 16,19).

Bef.: Ember! A te utad is ez. Csak kövesd ezt az igét: „Aki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztjét mindennap és kövessen engem” (Lk 9,23).

2. beszéd: A megdicsőülés földi jelentősége

Bev.: Mit jelent számunkra a megdicsőülés?

1. Bizonyosságát nyerjük a Mester Személyének.

„Erre ő így szólt: „Ti oktalanok, milyen nehezen hiszitek mindazt, amit a próféták jövendöltek! Hát nem ezeket kellett elszenvednie a Messiásnak, hogy bemehessen dicsőségébe?” (Lk 24,25-26).

2. Reménységét nyerjük –életünk felértéklésének.

Isten fiai vagyunk. „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12). „Én vagyok a föltámadás és az élet: aki bennem hisz, mégha meg is halt, élni fog” (Jn 11,25).

Bef.: A végső eredmény ez: egekbe vágyunk és Krisztussal egekbe érünk. „Én pedig, ha fölmasztálnak a földről, mindent magamhoz vonzok” (Jn 12,32).

3. beszéd: A Mester feltámadása

Bev.: A feltámadás ténye a megdicsőülés első mozzanata. – Hogyan áll elénk a megdicsőült Krisztus?

1. Személyének diadalát látjuk.

„Bontsátok le a templomot, én harmadnapra fölépítem azt” (Jn 2,19).

2. Isten voltának valóságát észleljük.

Ő ezt hirdette: „Én és az Atya egy vagyunk” (Jn 10,30). És az égi Atya igazolta.

Bef.: De ez a megdicsőülés reánk vonatkozólag érték. Nyugodtan követhetjük a Mestert, mert nyomdokain eget ér az ember.

4. beszéd: Az istenség örök Egysége

Bev.: De mit jelent ez a tény? Földön élt az Úr Egyszülöttje, Megváltóként halált halt az Istenember és égbe szállt a megdicsőült Krisztus.

1. Megtestesülés és áldozat.

Ez a földi élet lényege. Itt az emberi természetet felvevő Krisztusról van szó. „Úgy szerette Isten a

világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen” (Jn 3,16).

2. Örök és törhetetlen lényegi egység.

Ez az istenség teljes valósága. De itt is személyes. Olvasd csak: „...a mennyből ez a szózat hangzott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik” (Mt 3,17).

Bef.: A mennybeszállás tehát – a földi Szeretet.

*

II. beszédlánc címe: Az égre feszülő szemek

Ez a beszédlánc arra törekedjék, hogy a Mester utolsó útja alapján azt a vágyat és azt a teljesülési feltételt ismertesse, amelynek alapján ez az út az ember számára is megismerhető és járható.

1. beszéd: Látják az Urat

Bev.: A „tisza szemek” áldása. „Boldogok a tisztaszívűek: ők meglátják Istent” (Mt 5,8).

1. Látják a feltámadás után.

„Miközben erről beszéltek, Jézus megjelent közöttük és így szólt hozzájuk: „Békesség nektek! Én vagyok, ne féljete” (Lk 24,36).

2. Látják – az égbeszállás idején.

„Áldás közben eltávozott tőlük és fölment a mennybe” (Lk 24,51).

Bef.: Ez az isteni kegyelem áldása.

2. beszéd: Vágyva vágyják az Urat

Bev.: Keresve keressük, hogyan jutunk erre a látásra.

1. Halál utáni életet áhítazzák.

Ezt vágyják: „Az örök élet az, hogy ismerjenek téged, egyedül igaz Istent és akit küldtél, Jézus Krisztust” (Jn 17,3).

2. Ennek útját járva fáradoznak.

Ezért fáradoznak: „Örüljete és ujjongjatek: nagy lesz jutalmatok a mennyben. Hiszen így üldözték elöttetek a prófétákat is” (Mt 5,12).

Bef.: Isten áldása – a helyes látás kegye.

3. beszéd: Készítik az utat

Bev.: Életfeladatunk: Krisztus bírása. – Mit végzünk tehát?

1. Lélektisztítás munkájával.

„Készítséte elő az Úr útját! Egyengesséte ösvényeite!” (Mk 1,3).

2. A kegyelmi élet erejével.

„A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5).

Bef.: Ez mind – az Úr fogadásának előkészülete.

4. beszéd: Így célba fut az isteni életünk

Bev.: Miben áll az ember célérése?

1. Tökéletesedő – a földi élet.

Valóság legyen ez a mondás: „Ti olyan tökéletesek legyetek tehát, mint mennyei Atyátok” (Mt 5,48).

2. Boldogságba teljesül ki a másvilági élet.

Valóság legyen ez a Szt. Pál hirdette igazság: „A test gyakorlásának ugyanis kevés a haszna, de az istenfélő élet mindenre jó, mert a jelen és a jövő élet ígérete kíséri” (1 Tim. 4,8).

Bef.: Ez volna a mi életörömünk is!

*

III. beszédlánc címe: Az Úr küldötteinek ereje

Itt arra az isteni ígéretre támaszkodjunk, amely az Urat szolgálóknak égi ajándékai. Törjünk arra, hogy az ígéret tárgyi értékét fejtegyük. De óvakodj a materializáló elkenéstől és maradj távol a túlzó „csodakereséstől”.

1. beszéd: Parancsolhatnak a gonosznak

Bev.: Az Isten mindig győztes, az ember is győztes lehet.

1. Legyőzheti a gonosz földi uralmát.

„Összehívta tizenkét tanítványát és hatalmat adott nekik, hogy kiűzzék a tisztátalan lelkeket és meggyógyítsanak minden betegséget és minden bajt” (Mt 10,1).

2. Meggyőzhetik egyes lelkeken uralkodó hatalmát.

Ez a gyóntatás ereje.

Bef.: Győzelmünk alapja: „Azért mondtam ezeket nektek, hogy békességetek legyen bennem. A világban üldözést szenvedtek, de bízzatok, én legyőztem a világot” (Jn 16,33).

2. beszéd: Csendíthetik az Isten szavait

Bev.: Az isteni ige hirdetése – életet lehelő kegyelmet közöl.

1. Vették a hirdetés parancsát.

„Menjetez tehát, tegyetez tanítványommá minden népet” (Mt 28,19).

2. Biztosan hirdethetik az Isten szavát.

„Aki titeket hallgat, engem hallgat. Aki titeket megvet, engem vet meg, aki pedig engem megvet, azt veti meg, aki küldött engem” (Lk 10,16).

Bef.: „Élő hangszórók” az apostolok!

3. beszéd: Erősek – a földi támadásokkal szemben

Bev.: Az ember gravitációja – a föld is.

1. Nem árt nekik a földiek vonzó ereje.

Élő hitük küzdelmet vív.

2. Mert lelküket betölti az Istenek ereje.

Élő hitük erőt merít. „Földről, a világosság Atyjától csak jó adomány, csak tökéletes ajándék származik. Nála nincsen változás, sem árnyéka a változandóságnak” (Jak. 1,17). „Ami odafönn van, arra irányuljon figyelmetek, ne a földiekre” (Kol. 3,2).

Bef.: Erősek az ég felé törésben.

4. beszéd: Erősíti – a gyenge embereket.

Bev.: Isten követei – az élet Ráfaeljei.

1. Életkincsünk – a lélek orvossága.

„Aztán kenyeret vett kezébe, hálát adott, megtörte és ezekkel a szavakkal adta nekik: „Ez az én testem, amelyet értetek adok. Ezt cselekedjétek emlékezetemre” (Lk 22,19).

2. Életkincsünk – ennek kiosztása.

„Az Úrtól kaptam ugyanis, amit közöltem veletek: Az Úr Jézus elárulásának éjszakáján fogta a kenyeret, hálát adott, megtörte és így szólt: „Vegyétek és egyétek, ez az én testem, melyet értetek adok. Ezt tegyétek az én emlékezetemre” (1Kor. 11,23-24).

Bef.: Szolgálatunk: a menny kapujának feltárása.

*

IV. beszédlánc címe: Rabságunk rabláncra fűzése

Itt azt a boldogító igazságot kellene fejtegetni: a bűn rabjai voltunk, – és Krisztus nyomán a földi rabszolgaság láncait fűztük rabszjira. A gondolat ez: az isteni Megváltó Isten szabadjaivá teremtett minket.

1. beszéd: A bűn rabjai voltunk

1. Ádámban elesett állapotba jutottunk.
2. Személyes vétkekkel is sokat vétkeztünk.

2. beszéd: A Kereszt szabadjaivá lettünk

1. A Kereszt élő áldozat.
2. Az áldozat szabaddá tevő ajándék.

3. beszéd: A rablánc a gonosz kezét köti

1. Aki a tudatos rosszakarat szolgálja.
 2. A Megváltó szabadító kegyelmének visszautasítója.
- Bef.: Így a „lélekrabság bilincsének” feltevője.

4. beszéd: A lélek örök szabadjaivá lettünk

1. Krisztusé az érdem.
2. Mienk a feladat és a jutalom.

*

V. beszédlánc címe: Embersorsunk

Itt az egész emberélet való hivatása és kiteljesülése fejtegetendő. Természetesen az egekbe szálló Mester tanítása, élete és életvége veendő figyelembe! A Mester is isteni hivatással kopogtatott. Mi is így jelenünk meg. A Mester hivatást teljesített, mi is ezt tesszük. A Mester az égbe szállt, mi is odajutunk.

1. beszéd: Születésünk isteni küldetés

1. Az Úr örök előrendelésével kopogtatunk.
2. Az Úr örök rendelkezésével fáradozunk.

2. beszéd: Dolgozván – alakulunk

1. Földi élet – a munkaterületünk.
2. Lélekkibontás – a munkafeladatunk.

3. beszéd: Alakulva – szolgálunk

1. Életünkkel – Istent.
2. Munkánkkal – embertestvért.

*

VI. beszédlánc címe: Akiknek kevés és szűk otthon a föld

Itt arra kellene törni, hogy az ember lelke úgy állítandó a hallgatóság elé, hogy ősi lendülettel tör az egek világába. – Álmodozók, felfelé török, a Mesterre felfigyelők és a Mesterrel élők, mind, mind Istent igénylők.

1. beszéd: Az álmodozók vágya

1. Paradicsom után vágyakoznak.
2. Ezzel is az ősi élet felé fordulnak.

- 2. beszéd: A felfelé törők élete**
1. Munka a jellemző vonásuk.
 2. Mert a kiteljesülés az áhítozásuk.
- 3. beszéd: Mesterük útjára felfigyelő lelkek**
1. Égi Atya gyermekei a földön.
 2. Örök Atya népei az égben.
- 4. beszéd: A Mesterrel élő lelkek**
1. Földi életük Hozzá fonódó.
 2. Örök életük Benne boldoguló.

*

VII. beszédlánc címe Az ittmaradottak feladatai

Itt a földi életet élők feladatait kell részletezni. Nagyon kell figyelni arra, hogy annyira el ne ragadtassuk magunkat, hogy a földi élet előkészítő jellegének gondolatát elködösítve – valamiféle „Weltflucht”-nak ne legyünk hirdetői. Legyen alapelvünk: a földi élet megszentelő virágzása és virágba szökkenése a földön dolgozók feladata. Sőt ez is igaz: az ilyen élet léssen az örök élet alapja.

- 1. beszéd: Hinni kell a „hazatérés” csodájában**
1. A Mesterrel járjuk az életutat.
 2. A Mestertől várjuk az örök életet.
- Bef.: Ez a Mesterhez tapadó hiten alapszik.
- 2. beszéd: Terjeszteni kell az éltető igét**
1. Mesterünk parancsolta tanítványainak.
 2. Ezt tegyék a Hozzá hűségesek.
- 3. beszéd: Csodatettekkel kell erősíteni a szent hitet**
1. Az Úr mindig övével.
 2. Az Úr ereje mindig a „szolgálókkal”.
- 4. beszéd: Szárnyakat adni az Úr felé törtetőeknek**
1. Felszerelni őket – a megszentelő kegyelem erejével.
 2. Így lendíteni őket az égiek szerelmével.
- Bef.: Az igazi gravitáció – az Istenhez törő lendület.

* * *

B/ rész – c/ csoportja: a napi Szentlecke szövegéhez írt beszédek

A Szentlecke szövege így hangzik: „Előző könyvemben, kedves Teofil, elbeszéltem mi mindent tett és tanított Jézus egészen mennybevétele napjáig, mikor megbízást adott a Szentlélek által kiválasztott apostoloknak. Szenvedése után sok csalhatatlan jellel bizonyította be ezeknek, hogy él: negyven napon át megjelent előttük s az Isten országáról beszélt nekik. Egy alkalommal, amikor együtt voltak, meghagyta nekik, hogy ne távozzanak el Jeruzsálemből, hanem várjanak az Atya ígéreterre. „Erről hallottatok tőlem, mondta: János csak vízzel keresztelt, ti azonban néhány nap múlva Szentlélekkel keresztelkedtek meg.” Erre az egybegyűltek megkérdezték tőle: „Uram, tehát mostanában állítod helyre Izrael országát?” Ő azonban így válaszolt: „Az Atya saját tetszése szerint határozta meg a megfelelő időpontot, nem rátok tartozik ennek ismerete. De mikor a Szentlélek leszáll rátok, erőben részesültök, úgyhogy tanúságot tesztek majd rólam Jeruzsálemben, meg egész Júdeában és Szamariában, sőt egészen a föld végső határáig.” E szavak után szemük láttára fölemelkedett és felhő

takarta el őt szemük elől. Miközben merően nézték, miként száll az égbe, egyszerre csak két fehérruhás férfi termett mellettük. „Galileai férfiak, szólították meg őket, mit álltok itt égreemelt szemekkel? Ez a Jézus, aki közületek fölment a mennybe, úgy jön el ismét, ahogy szemetek láttára mennybe-szállt” (Ap.Csel. 1,1-11).

Különálló beszédek

1. beszéd: A történelem oktató hatalom

(Hitvédelmi beszéd: A történelem szava)

Bev.: A hit alapjai történelmi tények. Ezek elbírálása és felbecsülése tudományos kérdés. De az bizonyos, hogy a **tapasztalati tényt látó** nem tesz mást, mint elmondja azokat, amiket résztvevői láttak és tanítja azokat, amiket szereplői hallottak. – Kérdezzük most – a mai Szentlecke szövege értelmezésével –, mit láttak és hallottak az apostolok azon a napon, midőn távozott közülük az isteni Mester? De mindezt azért, hogy elmondhassuk: a tanúk látták és hallották az elmondottakat; tehát ha szavahihetők, akkor el kell fogadnunk állításukat... Csak a látottak oknyomozása lehet a kutató ész feladata. – Mit láttak és hallottak tehát?

1. Az égi Mester földi életén át látták annak csodás bontakozását.

Az apostolok törzse – a választott népből sarjadt. Egyszerű halásznép volt az életkörzetük és törzsük. De olyan nép tagjai voltak, amelyben élt a Messiás-várás vágya.

a) Látták a Jordán táján keresztelkedő – **Alázatost**; de egyúttal hallották Szt. János és az Ég szavát... Az egyik ezt mondja: „Tartsatok bünbánatot, mert közel van a mennyek országa” (Mt 3,2). A másik ezt hirdeti: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik” (Mt 3,17).

b) Majd látták és hallották a Mester **csodáit és tanítását**. – Az egyikről ezt tudjuk: „Folytatva útját másik két testvért pillantott meg: Zebedeus fiát, Jakobot, és testvérét, Jánost. Atyjukkal, Zebedeussal éppen hálóikat foltozták a bárkában. Hívta őket is” (Mt 4,21). A tanítását pedig a hegyi beszéden át az Úr főpapi imájáig állandóan zengi az Evangélium...

c) Majd látták a **szenvedés és halál** történetét.

d) Azután látták a **feltámadt** Mestert és hallották tanítását. Olvasd csak a feltámadás és Jézus megjelenésének leírását!

e) Végezetül ennek a jelenetnek voltak szem és fültanúi: „E szavak után szemük láttára fölemelkedett és felhő takarta el őt szemük elől” (Ap.Csel. 1,9).

2. Most azután azt kérdezzük: és mit kellett tenniük a Mester parancsa szerint? Áldozatos tanúságtétellel kellett igazolniuk a Mester isteni Személyiségét.

Nagyon természetes, hogy itt nemcsak a keresztáldozatról van szó, hanem arról az **egész életről**, amelynek jellege: áldozat az emberekért, és amelynek teljes kibontakozása – a Mester Istenségének igazolása.

a) Meg kellett hirdetniük amit láttak és hallottak: „Jézus még sok mást is cselekedett. Ha egyenként mind megírnák, azt hiszem, hogy az egész világ sem tudná befogadni a könyveket, amelyeket írni kellene” (Jn 21,25). – És mi ez? És honnét forrásozik? A hit kegyelmének közlése az egész. És ez azért fontos, mert nemcsak **elfogadás** az egész, hanem a **hit szerinti élés** a döntő. Az ige hirdetése ugyanis – isteni életet teremtő erő. Aki hiszi a Mester istenségét, megváltó életét és égi Atyához térését, **az úgy éljen**, ahogy az „Isten fiához” illő!...

b) Mert a hirdetés lényeges célja: az **isteni élet megvalósítása**. – A Mester szerinti hivatást így fogalja tételbe az Úr apostola: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12). Tehát a közlött igazság – életigazság. Ezt kellett hirdetni – **szóval**, erősíteni – **élettel** és megpecsételni – **vérrel**. Ezért olvassuk, hogy az apostolok **vértanúi** a Krisztus igazságának. Maguk az apostolok egyszerűségükben annak hirdetői, amit láttak, és haláluk annak pecsétje, hogy a látottak és elmondottak – valóságok.

c) De ne settenkedjék itt az a gondolat: hátha tévedés áldozatai?... Tévedni akkor szoktunk, ha nagyon nehezen észlelhető jelenségeket látunk vagy kutatunk... Az **elemi** szemlélet elmondásában nehezen téved az ember. Sőt az is lehetséges, hogy **önérdekből** színezi az ember az eseményeket... A tanítványok láttak, mondtak – és meghaltak. Érdek tehát messze esett tőlük. De a **lelki átnemesedés** (kegyelmi!) megvilágította és megerősítette őket, és **így** azután halálukkal élő tanúi lettek az isteni igazságoknak. Ezt a két idézetet sohase felejtjük: „A Vigasztaló pedig, akit az Atya nevemben küld,

megtanít majd mindenre és eszetekbe juttat mindent, amit mondtam nektek” (Jn 14,26) és: „Az egész tömeg, amely ott volt a jelenetnél és szemtanúja volt a történeteknek, mellét verve ment haza” (Lk 23,48).

Bef.: A történelemről ezt tanítjuk – legyen ez a zárószavunk –, hogy az **élet mestere**. Legyen a mi életünk mestere az égi Mester földi életének története! Tanítson minket úgy élni, hogy **isteni** legyen egész életünk, és úgy halni, hogy dicsőséges feltámadás után kövessük egekbe az isteni Mestert!

2. beszéd: A feltámadás után közöttünk élő

(Dogmatikus beszéd: Az apostolok igazmondása) (Ez a beszéd az előzőkben mondottak kiszélesítése...)

Bev.: Az apostolok egyhangúan tanítják, az evangélisták és Szt. Pál is hirdeti a Mester életének történetét. Szóval hirdetnek, vérrel írják és erősítik, amit stílussal a papiruszra rónak. – Mi az ő közlésük alapja?

1. Közöttük élt, és életmozdulatait ismerték.

Ők és a hívő zsidó nép Messiás váró. Ezért olvassuk Heródes történetében: „Összehívta valamennyi főpapot és a nép írástudóit, s tudakozódott tőlük, hol kell a Messiásnak születnie. Azok azt válaszolták: „A júdeai Betlehemben, mert így jövendölte a próféta: Te Betlehem, Júda földje, éppen nem vagy a legkisebb Júda fejedelmi városai között, mert belőled származik majd a vezér, aki népet, Izraelt kormányozza” (Mt 2,4-6).

a) Tudtak születéséről és annak körülményeiről. Együtt voltak sokszor a szent Családdal (kánai menyegző, találkozás a Szent Szűzzel, a pünkösdi várás stb.).

b) Ismerték életét. Hisz három éven át Vele voltak. Hívásuk ez vala: „Jöjjetek utánam! Én emberhalászokká teszek titeket.” Ők mindjárt ott is hagyták a hálót és csatlakoztak hozzá. Folytatva útját másik két testvért pillantott meg: Zebedeus fiát, Jakobot, és testvérét, Jánost. Atyjukkal, Zebedeussal éppen hálóikat foltozták a bárkában. Hívta őket is. Mindjárt otthagyták atyjukat a bárkával és nyomába szegődtek” (Mt 4,19-22). Tehát követés volt a felelet!

c) Jól tudták halálának körülményeit és halála utáni életének mozzanatait. Elfogatásának tanúi. Haláltusájáról pedig ezt olvassuk: „Jézus keresztye mellett ott állt anyja, anyjának nővére Mária, aki Kleofás felesége volt, és Mária Magdolna. Mikor Jézus látta, hogy ott áll anyja és szeretett tanítványa, így szólt anyjához: „Asszony, nézd, ő a te fiad!” Azután a tanítványhoz fordult: „Nézd, ő a te anyád!” (Jn 19,25-27).

2. Benne az isteni Mestert észlelték.

De hogyan élt bennük az isteni Mester képe?

a) Tanításában isteni követnek tudták. János így hirdeti: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egy-szülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). Majd Lukács szövegéből érezzük, hogy Messiás voltát ismerték. „Izaiás könyvét adták neki. Kinyitotta a könyvet és éppen arra a helyre talált, ahol ez van írva: „Az Úr lelke rajtam: Ő kent föl engem, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek, Ő küldött engem, hogy meggyógyítsam a megtört szívűeket... Akkor megszólalt: „Ma beteljesedett az Írás, amit az imént hallottatok” (Lk 4,17-18 és 21).

b) Életében isteni életét, áldozatos szeretetét csodálták. Jól tudták, hogy egy jellegzetes életjegye tündöklök. „...hogyan miként kente föl Isten a názáreti Jézust Szentlélekkel és csodaerővel; s ez ahol csak megfordult, jót tett és meggyógyította az ördögtől megszálltakat, mert vele volt az Isten” (Ap.Csel. 10,38). Ennek pedig gyökérzete: „Nem tehetek önmagamtól semmit. Amint hallom, úgy ítélek. Ítéletem igazságos, mert nem a magam akaratát keresem, hanem annak akaratát, aki engem küldött” (Jn 5,30).

c) Halálában – rettenve inogtak és bizonytalanul szenvedtek. „Mi viszont azt reméltük, hogy ő fogja megváltani Izraelt” (Lk 24,21).

d) Megdicsőülésben boldogsággal telítették és Isten Fiának hirdették. Ezért írja az Írás a feltámadás után ezt a szöveget: „Akkor megnyitotta elméjüket, hogy megértsék az Írásokat. Majd így folytatta: „Meg volt tehát írva, hogy a Messiásnak szenvednie kell és harmadnapon halottaiból föl kell támadnia” (Lk 24,45-46).

3. Egész életükkel és önfeláldozó halálukkal a Mester mellett tanúskodtak.

a) Félénkek voltak és elrejtőzők. De csodás átváltozással az Úr tanúságtevői lettek. Vették a Szentlelket. Ígéri a Mester: „Én pedig elküldöm rátok Atyám megígért ajándékát. Maradjatok a városban,

amíg erő nem tölt el a magasságból titeket” (Lk 24,49). Megvalósítja a Mester: „Mikor érkezett a pünkösdi napja, mindnyájan együtt voltak ugyanazon a helyen. Hirtelen, mintha csak heves szélvész közeledett volna, zaj támadt az égből és egészen betöltötte a házat, ahol összegyűltek. Majd pedig széteszló, tüzes nyelvek lobbantak föl előttük és leereszkedtek mindegyikükre. Valamennyien elteltek Szentlélekkel...” (Ap.Csel. 2,1-4).

b) Meghirdették az isteni látottakat. János apostol ezt mondja: „Ez az a tanítvány, aki tanúságot tesz minderről és ezeket írta. Tudjuk, hogy igaz az ő tanúsága” (Jn 21,24). Majd az Evangélium hirdetéséről ezt írja: „Azt hirdetjük tehát nektek, amit láttunk és hallottunk, hogy ti is közösségben legyetek velünk. A mi közösségünk ugyanis közösség az Atyával és Fiúval, Jézus Krisztussal” (1Jn. 1,3).

c) Kemények maradtak a látottak és hallottak hirdetésében. Ezért éltek és ezért meg is haltak.

d) És mindannyian vértanú halált haltak, a látottak és hallottak igazságáért. Ők nem voltak újítkók és feltalálók, csak közlők. Ők a látottakat és hallottakat állították. Ők az istenivé lett életnek örvendezői lettek. Ők ezeknek a tényeknek a tanúságot tevői lettek.

Bef.: A Mesterről és a Mestertől tudott igazságok hirdetői az apostolok, akiknek vértanúsága a mi hitünknek emberi alapja.

3. beszéd: És az égbeszállás módja? (1957)

Bev.: Az „Úr mennybemenetele” után vágyakozva nézünk a magasba mondván: és milyen feladat marad reánk, hogy járassunk a Mester nyomdokán?

1. Operire peccata – per charitatem Christi.

2. Attingere Deum – per charitatem Magistri.

Bef.: És mi ez? Istenivé alakulás a földön és Istenhez emelkedés az égben.

* *

Beszédláncok

I. beszédlánc címe: A feltámadt Mester életének tanúságai

A kérdés az volna: milyen mozzanatok és tanítások szólnak amellest, hogy Jézus Krisztuson át az ég Ura szól az emberiséghez? Itt tehát Maga a Mester a tanúságtevő.

1. beszéd: A negyven nap csodái

Bev.: A tanító Mester csodajelekkel igazolja isteni erejét. De csak isteni erejét? – Hiszen csodákat Isten emberei is tettek.

1. Ő Istennek hirdeti Magát.

2. És ezt az állítását bizonyítja csodákkal.

Bef.: Ezt a belső öntudatot erősíti csodákkal az Atya, és így valóságnak hirdeti ezt az isteni hang. „Akkor a mennyből ez a szózat hangzott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik” (Mt 3,17).

2. beszéd: Az Isten országának fénybevonása

Bev.: Azt minden ember tudja, hogy az Isten országa a világ. Tőle és Hozzá... De hogyan vonja fénybe ezt az országot a Mester?

1. Isten országa a világ.

2. Sőt örök világ az elérendő Istenország.

Bef.: Olyan ország tehát, amelyért érdemes a harc. Ezért mondja az apostol: „Szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szív föl nem fogta, amit Isten azoknak készített, akik szeretik őt” (1Kor. 2,9).

3. beszéd: Isten országának megteremtése

Bev.: De hogyan alakulhat ki ez a mennyország? A Mester megalkotta. Ez a megváltás. „Hiszen

tudjátok, hogy nem múlandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódotokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19).

1. Hallgassátok és életté tegyétek az Isten ígését.

Ezért mondja a Mester: „Aki titeket hallgat, engem hallgat. Aki titeket megvet, engem vet meg, aki pedig engem megvet, azt veti meg, aki küldött engem” (Lk 10,16).

2. És venni fogjátok az Úr ígerte Isten országát.

Ezért jelzi előre a Mester az utolsó ítélet boldogító szavát: „Jöjjetek Atyám áldottai! Vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot” (Mt 25.34).

Bef.: És így ilyen léssen a birtoklás öröme: „A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam. Most készen vár az igaz élet koronája, melyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik örömmel várják eljövételét” (2Tim. 4,7-8).

4. beszéd: Az Isten országának királyi székfoglalása

Bev.: Ismét Szt. Pál levelével kezdem, amivel tegnap zártam: „A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam. Most készen vár az igaz élet koronája, melyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik örömmel várják eljövételét” (2Tim. 4,7-8). – De mi ennek az alapja?

1. Égi trónját veszi birtokba az Isten Fia.

Ezért írja Márk: „Az Úr Jézus, miután szavait befejezte, fölment a mennybe és az isten jobbján foglalt helyet” (Mk 16,19).

2. Ide törtet és emelkedik az ember fia.

„Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: De most is így végzem: Jézus Krisztus az égbe szállt, hogy egekbe emelje az ember fiát.

*

II. beszédlánc címe: A távozó Mester ígérete és parancsa

Itt arról kellene szólni, hogy mit ígért az apostolainak és mit várt az apostolaitól a Mester? A kérdés lényege tehát ez: a távozni készülő Mester utolsó ígéretéről és parancsáról van szó, tehát a legnagyobb jelentőségű isteni ajándék és utasítás jut az apostolok lelkébe. Mi tehát ez? A tételt így bontsuk részletekre:

1. beszéd: Várakoztatok, hogy vállalkozhassatok!

Bev.: Az egekre feszülő várakozást ajánlja. – De mit kell várni?

1. A Szentlélek eljövételét.

„Én pedig, elküldöm rátok Atyám megígért ajándékát. Maradjatok a városban, amíg erő nem tölt el a magasságból titeket” (Lk 24,49). Ez arra utal, hogy a Szentlélek vétele az Isten döntő jelentőségű ajándéka.

2. Így azután birtokolni lehet a tanítás isteni erejét.

Ezért olvassuk: „A Vigasztaló pedig, akit az Atya nevében küld, megtanít majd mindenre és eszetekbe juttat mindent, amit mondtam nektek” (Jn 14,26).

Bef.: A vágyakozók áhítozók, de a Szentlelket vevők – áldozatos tanítók.

2. beszéd: Veszitek a Szentlélek csodás erejét

Bev.: És ez az erő miben jelentkezik?

1. Csodajelek kísérik élteteket.

a) Ezt jövendöli az Úr. „A hívőket ezek a jelek fogják kíséreni: Az én nevében ördögöt űznek, új nyelveken beszélnek... Azok pedig szétszéledtek és mindenütt hirdették az ígét. Az Úr együttműködött velük és tanításukat csodákkal kísérte és hitelesítette” (Mk 16,17 és 20.).

b) Erről szól az evangélista: „Izraelita férfiak, hallgassátok meg ezt az állításomat: A názáreti Jézust Isten igazolta előttek azokkal a hatalmas csodákkal és jelekkel, amelyeket – mint ti is tudjátok – ő általa művelt köztetek. Ezt a férfit Isten elhatározott rendelése és előretudása kiszolgáltatta nektek, s ti istentelenek keze által keresztre feszítettétek és meggyilkoltátok. Isten azonban föloldozta a halál bilincseit és föltámasztotta őt. Lehetetlen is volt, hogy a halál fogva tartsa” (Ap.Csel. 2,22-24).

2. Emberi újjászületés követi tanítástokat.

a) Ezt látjuk magukon az apostolokon. „Mindjárt otthagyták atyjukat a bárkával és nyomába szegődtek” (Mt 4,22).

b) Ezt látjuk a tanítványok életén is. „Zakeus azonban odaállt az Úr elé és így szólt: „Nézd, Uram, vagonom felét a szegényeknek adom, s ha valakit megcsaltam valamivel, négyannyit adok helyette” (Lk 19,8).

Bef.: Ezek olyan jelenségek, amelyek erősítik hiteteket és felétek fordítja a jóakarató lelkeket.

3. beszéd: Tanúim legyetek!

Bev.: Amit láttatok, azt hirdetitek! „Azt hirdetjük tehát nektek, amit láttunk és hallottunk, hogy ti is közösségben legyetek velünk. A mi közösségünk ugyanis közösség az Atyával és Fiúval, Jézus Krisztussal” (1Jn. 1,3). És ezzel tanúságot is tesznek Krisztus mellett. – De hogyan teljesítendő ez a parancs?

1. Hittel hirdessétek az Isten igéjét.

a) A parancs így szól: „Menjetek, tegyetek tanítványommá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében, és tanítsátok őket mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek. Íme, én veletek vagyok mindennap, a világ végéig” (Mt 28,19-20).

b) A teljesítés így megy végbe: „...zsidók és prozeliták, krétaiak és arabok: halljuk, hogy a mi nyelvünkön hirdetik Isten csodás tetteit” (Ap.Csel.2,11).

2. És halállal is erősítsétek igétek igazságát.

Az apostolok életének vége – a Mester igazságának mártíriummal való igazolása.

Bef.: Így azután az igazság tanúivá is lettek!

4. beszéd: Országom szolgálói legyetek!

Bev.: A Mester küldetése így szól: „Menjetek tehát, tegyetek tanítványommá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében” (Mt 28,19). – Ennek való alakja így alakul: „Megparancsolta nekik, hogy ne vigyenek az útra semmi mást, csak egy vándorbotot; se kenyert, se tarisznyát, se pénzt az övükben. Sarut viselhetnek, de ne legyen két ruhájuk. Aztán így szólt hozzájuk: „Ha valahol betértek egy házba, maradjatok ott, amíg tovább nem utaztok onnan. De ha valahol nem fogadnak be titeket és szavatokra nem hallgatnak, menjetek el onnan és, vádképpen ellenük, a port is rázzátok le lábatokról”. Azok útra kelve bűnbánatot hirdettek...” (Mk 6,8-12).

1. A bűnbánat hirdetésében.

2. A megváltás megtörténetében.

Bef.: Ez a szolgálat isteni szolgálat.

*

III. beszédlánc címe: Mikor teremtet meg az Isten országát?

Itt az apostolok emberi vágyát kellene ismertetni. Ez a kérdezgetés ugyanis még visszautal arra az emberies elgondolásra, amely az Isten országának földi kerete felállításában sejtí a Messiás diadalát. – De ügyeljen arra a szónok, hogy az egész beszédlánc alatt azt hangsúlyozza: „Az én országom nem e világból való” (Jn 18,36).

1. beszéd: Izrael földi birodalmában?

Bev.: A zsidó nép lelkében ez a vágy élt. Ennek valósulásától remeg a gonosz Heródes is. A bölcsék így érdeklődnek: „Hol van a zsidók újszülött királya? Láttuk csillagát napkeleten és eljöttünk,

hogy hódoljunk neki” (Mt 2,2). A fejedelem lelke így rezonál: „Ennek hallatára Heródes király megriadt, és vele egész Jeruzsálem. Összehívta valamennyi főpapot és a nép írástudóit, s tudakozódott tőlük, hol kell a Messiásnak megszületnie” (Mt 2,3-4). – De ezt akarja-e a Messiás?

1. Országá a lelkek országa.

Olvassuk csak ezeket a szent szövegeket: „Az én országom nem e világból való” (Jn 18,36).

2. Királyi széke a megváltás gerendája.

„Benne van vére által megváltásunk, bűneink bocsánata” (Kol. 1,14).

Bef.: A zsidó nép hivatottsága – a lélek üdvössége hitének őrzése és erősítése.

2. beszéd: A népek nagy családjában?

Bev.: A Messiás küldetését ez a tétel adja: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3,16). De a Messiás áldozatát ez az ige hirdeti: „Én pedig, ha fölmagasztalnak a földről, mindent magamhoz vonzok” (Jn 12,32).

1. Ez azonban csak általánosan adott isteni kegyelem.

Ez az Isten adta természetfeletti erő. Olvasd csak: „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki én bennem marad és én őbenne, az bő termést hoz. Hiszen nélkülem semmit sem tehettek” (Jn 15,5).

2. És még igényelt marad az isteni lendület.

Sohasem szabad feledni ezt a két idézetet: „Földről, a világosság Atyjától csak jó adomány, csak tökéletes ajándék származik. Nála nincsen változás, sem árnyéka a változandóságnak” (Jak. 1,17). „Meg akarsz győződni, te oktalan ember, hogy tettek nélkül meddő a hit?” (Jak. 2,20).

Bef.: Keresendő az Úr karáma, hogy helyet találjon benne az Isten báránya.

3. beszéd: Az Egyház keretében

Bev.: A Mester gondolta életkeret az apostolok együttese, amely magába zárja a hívek egységét.

1. Ennek látható feje az apostolok fejedelme.

„Legeltesd bárányaimat... Legeltesd juhaimat” (Jn 21,15 és 16).

2. Ennek láthatatlan Feje – maga a világ Fejedelme.

„Mindent lába alá vetett és az egész Egyház fejévé tette őt” (Ef.1,22).

Bef.: Így lesz a „földi akol” az örök akol előcsarnokává.

4. beszéd: A lelkek szentélyében

Bev.: Az Isten országa a lélek világában is megalakul. – Hol és hogyan érezheti ezt az ember?

1. A földi élet idején.

a) Kegyelelként veszi. „De eljön az óra, sőt már itt is van, amikor az igazi imádók lélekben és igazságban imádják az Atyát. Az Atya ilyen imádkókat kíván” (Jn 4,23).

b) És életben érzi és éli. „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

2. Az örök élet boldogító területén.

a) Kapja az Úrtól. „Jöjjetek Atyám áldottai! Vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot” (Mt 25.34).

d) És boldogsággal éli. „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23). – Továbbá: „Ma még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről-színre. Most csak töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerem, ahogy én is ismert vagyok” (1 Kor.13,12).

Bef.: Végül is a lelki életben való Istennel egyesülés az Isten országának birtoklása.

*

IV. beszédlánc címe: Az Úr angyalainak tanúságtétele

Itt arról kellene szólni, hogy a Mester élete folyamán tanúságot tettek Róla az Úr angyalai is. A szó teljes értelmében kell fogni az angyal fogalmát, és a kinyilatkoztatásból kell ismertetni az angyali

jelenések egymásutánját. A következtetés pedig ez legyen: szól az isteni küldött, hogy hangoztassa a **Küldő** szavát.

1. beszéd: Szólt az angyal

Bev.: Isten tervéről és a Mester küldetéséről szólnak Isten angyalai is.

1. Küldetést teljesít az angyal.

„Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz” (Lk 1,26).

2. És Isten kegyét hirdeti az angyal.

„Méhedben fogansz és fiat szülsz. Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját. Uralkodni fog Jákob házában mindörökké és királyságának nem lesz vége” (Lk 1,31-33).

Bef.: Amit az angyal hirdet, az az isteni ige.

2. beszéd: Szólt az angyal – a Mester születésekor

Bev.: És Betlehem éjszakája nem az angyalnép diadaléneke?

1. A pásztorok az angyalok jelentését hallják.

„Azon a vidéken pásztorok tanyáztak kinn a szabadban és éjszaka őrizték a nyájukat. Egyszerre csak ott állt előttük az Úr angyala és az Úr dicsősége beragyogta őket” (Lk 2,8-9).

2. Az emberek pedig az angyalok dicsőítő énekét hallják.

Ez az örömdal az emberek öröme. „...az angyal bátorította őket: „Ne féljete! Nagy örömet hirdetek nektek és az egész népnek: Ma született az Üdvözítő Dávid városában” (Lk 2,10-11).

Bef.: Örömhang ez a pásztor népnek és örömhang az egész emberiségnek.

3. beszéd: Szólt az angyal – a Mester szenvedése előestéjén

Bev.: Az Úr Jézus életének legnehezebb estje – a Getszemáni kert csendje.

1. Övé az előrelátott szenvedés gyötrelme.

Előre lát isteni tekintettel. „Atyám, ha lehetséges, vedd el tőlem ezt a kelyhet, de ne az én akaratom teljesejék, hanem a tiéd” (Lk 22,42).

2. De az övé az Atya küldötte angyal vigasztaló szava.

Szenvedésben vigaszt kap, és megerősíti emberi természetét. „Akkor megjelent egy angyal a mennyből és megerősítette. Majd halálfelelem vett erőt rajta és még állhatatosabban imádkozott” (Lk 22,43).

Bef.: Az erősítő hangot is az Atya küldi.

4. beszéd: Szólt az angyal a Mester megdicsőülésekor

Bev.: De végül megdicsőülésekor is szólnak az angyali hangok. De ebben a két mozzanatban lejátsszódó megdicsőülésben az emberhez szólnak.

1. Feltámadásakor első alkalommal szólnak.

„...Még magukhoz sem tértek meglepetésükből, amikor ragyogó öltözetben két férfi állt mellettük... „Mit keresitek az élőt a holtak közt? Nincs itt, föltámadt” (Lk 24,4 és 6).

2. Mennybemenetele idején szólnak a második alkalommal.

„Galileai férfiak, szólították meg őket, mit álltok itt égreemelt szemekkel? Ez a Jézus, aki közületek fölment a mennybe, úgy jön el ismét, ahogy szemetek láttára mennybeszállt” (Ap.Csel. 1,11).

Bef.: Így is erősödik az ember hite, mert hangot adott az Isten követe.

*

V. beszédlánc címe: A mennybeszállás története

1. beszéd: A kérdező apostolok

2. beszéd: A Szentlelket ígérő Mester
3. beszéd: A látva látók
4. beszéd: A „fehér ruhás” jelenés
5. beszéd: Az égi üzenet

*

VI. beszédlánc címe: A feltámadt Mester állomásai

1. beszéd: „Praebuit teipsum vivum”
2. beszéd: „Multis argumentis...”
3. beszéd: „Praecipit manere ”
4. beszéd: Aspectantes Spiritus Sanctus
5. beszéd: Elevatio in coelum

* * *